

Vaduguns

Otrdiena ● 2022. gada 20. septembris

CENA tirdzniecībā 0,80 EUR

Tamborē kaktusus 4.

Laimes kokī, arī paradīzes ābele Viļakā

Stāda košumkrūmus. Viļakas pilsētas daiļdārzniece Kristīne Rundzāne (foto – no kreisās) uzsvēra, ka šī gada Pasaules talkas vadmotīvs ir "Svinam un darām Latviju zaļu".

Edgars Gabranovs

Pagājušajā nedēļā Pasaules talkas aktivitātēs neizpalika arī mūspusē, turklāt dažādos pasākumos: Viļakā atzīmēja "Meža dienas 2022"; Šķilbēnu pagastā sakopa Stiglavas upi; Baltinavā stādīja pirmos ozolus, veidojot atceres skvēru 1941.gada jūnijā un 1949.gada martā izsūtītajiem baltinaviešiem; Balvos turpināja veidot ķiršu dārzu.

Atgādinām, ka 17.septembrī piekto gadu pēc kārtas Latvijā norisinājās Pasaules talka, kas starptautiski pazīstama kā *World Clean Up Day*. Tradicionāli Pasaules talkā galvenais akcents tiek likts uz vides labiekārtošanas un apzaļumošanas darbiem. Jau 15.septembrī uz "Meža dienas 2022" pasākumu Viļakā pulcējās Viļakas Valsts ģimnāzijas un pirmsskolas izglītības iestādes "Namiņš" sagatavošanas grupas "Bitītes" audzēkņi. Meža muzeja Žīguros vadītāja, grāmatu autore, mežkope, Triju Zvaigžņu ordeņa virsniece Anna Āže ir gandarīta, ka pēdējā laika tendences liecina, ka bērniem un jauniešiem loti patik mežs: "Iespējams, kovida laiks mudina interesēties par dabu, turklāt viņi ir kļuvuši gudrāki un patstāvīgāki. Daudzās ekskursijas Meža muzejā apliecina, ka jaunatne ir zināt gribōša. Tas nozīmē, ka Latvijai ir nākotne." Savukārt Viļakas pilsētas daiļdārzniece Kristīne Rundzāne klātesošajiem atgādināja,

ka Viļakā jau piekto gadu organizē Meža dienas: "Šogad košumkrūmiem skvērā atvēlēti 300 eiro un kokmateriāliem – 550 eiro, lai atjaunotu atkritumu tvertnes un soliņu virsmas." Tāpat viņa pavēstīja, ka skvērā kopā ar bērniem un jauniešiem stādis klinšrozites, spirejas, cerīnus, plūškoku, pat paradīzes ābeli un citus košumkrūmus. "Atbalstot Pasaules talku, šodien stādisim laimes kokus. Vai tas nav brīnišķīgi?" jautāja daiļdārzniece, piebilstot, ka septembris ir arī Dzejas mēnesis. Interesanti, ka K.Rundzāne nodeklamēja pašas sacerēto dzejolīti: "Stādi koku, stādi mežu, / stādot būsi dzīvs tu pats./ Stādi domas, stādi sevi, / mūžam būsi dzīvs tu ar!"

A.Āze pārsteidza ar dāvanām, tostarp pilsētai sarūpējot trīs tūjas no Kanādas. "Tās izaugs sešu metru augstumā, jāstāda viena no otras trīs metru attālumā," paskaidroja mežkope. Tāpat viņa bērnus un jauniešus pārsteidza ar egļu sēklu daudzveidibu: "Kā jūs domāt, cik cieku rā var būt sēkliņu, ja zem katras zvīņas ir divas? Miniet! 120? Stipri par maz. 500? Drusku par daudz. Pareizā atbilde ir 312. Bez sēklām koki atjaunojas dažādi, piemēram, ar celmu un sakņu atvasēm, ar spraudēniem, ar nolieksniem, potējot un visādi citādi. Sēkliņas vajag arī citiem, lai izdzīvotu. Sevišķi tiem, kas paliek pie mums ziemot. Šogad ir otrs gads, manos četrdesmit četros gados strādājot mežā, kad augustā dzeņi ēd zaļas, negatavas sēklas. Tātad gaidāms kaut kas ekstrēms, vismaz uz pāris dienām..."

Foto - E.Gabranovs

**Nākamajā
Vadugunī**

Kāpēc jāiet balsot?
Skolēnu pašpārvalžu prezidentu viedokli

Satikšanās septembrī
Muzikāla dzejas pēcpusdiena Briežuciemā

Covid-19
(16.septembrī)

Balvu novads – 162
Alūksnes novads – 37
Gulbenes novads – 98
Ludzas novads – 124
Rēzeknes novads – 214
Madonas novads – 132

tē, var sūtīt pa pastu uz adresi Balvos, Teātra ielā 8, vai uz e-pastu zinaida.logina@inbox.lv. Vēstules nodosim režisorei, autoru atļaujai

Iepriecini režisori!

14.oktobrī Balvu Tautas teātra režisori, arī Balvu pilsētas Goda pilsonē Vairai Resnei paliek 50 gadi kopš pirmā teātra mēģinājuma. Balvu Kultūras un atpūtas centra darbinieki aicina iepriecināt režisori, rakstot vēstuli. Teātra miljotāji aicināti dalīties atmiņās par izrādēs redzēto, piedzīvoto mēģinājumos, par kopīgiem mirklēm ar režisori svētkos un ikdienu. Vēstules līdz minētajam datumam var iemest "Vaduguns" pasta kastītē, var sūtīt pa pastu uz adresi Balvos, Teātra ielā 8, vai uz e-pastu zinaida.logina@inbox.lv. Vēstules nodosim režisorei, autoru atļaujai

Īsziņas

gadjumā publicēsim avīzē.

Balvenieši nevēlas salt

Līdz 19.septembra pusdienu laikam, kā informē AS "Balvu Enerģija" siltumiekārtu inženieris Sergejs Ļebedevs, Balvu pilsētā apkurei pieslēgti 36 daudzdzīvokļu nami: "Māju vecākie ir aktīvi, jo apkurei pieslēgtas vairāk nekā puse no pilsētā esošajām daudzdzīvokļu mājām."

Rīko konkursu

Tiesībsargs jau astoto gadu aicina iedzīvotājus būt vērīgiem, pamanīt un novērtēt mūsu lidzcilvēku nozīmīgo ieguldījumu cilvēku ar invaliditāti atbalstam, piesakot viņus konkursam "Gada balva cilvēku ar invaliditāti atbalstam" līdz 5.oktobrim.

50

ISSN 1407 - 9844

Vārds žurnālistam

Maruta Sprudzāne

– Vai tev mājās ir silti? – jautājums, ko tagad bieži daudzina un arī apspriež. Arī redakcijas tālrunī zvanītājs īgnā tonī jautā, kāpēc Balvos nekurina visiem, jo viņš zina, ka ir nami, kur siltums padots. Atbilde vienkārša, – siltumpadeve atkarīga no katras daudzdzīvokļu mājas iemītnieku gribas. Ja vairums iedzīvotāju (vismaz puse) šo vēlmi atbalsta, jāzīno siltuma ražotājam, un to pieslēgs. Cita liela pilsētas cilvēku daļa par apkuri gādā un rūpējas paši. Kurina krāsnis vai ieslēdz apkures katlu, kad uzskata to par vajadzīgu. Šosezon sarunas par malkas piegādi vedas grūti, tās cena bija mainījusies uz augšu, un turklāt visu pasūtījumu tā arī neatveda, lai gan tuvojas jau septembra nogale. Vismaz tāda ir mana pierede.

Cilvēki krepķejas par daudz ko. Par rēķiniem, cenām veikalos, gaidāmo ziemu un salu. Bet ir taču nelaimes un problēmas, kādas nekad vairs nav labojamas. Un tikai tādos brīžos cilvēki novērtē, cik patiesībā varam būt laimīgi un priecāties par to, kas mums ir. Ja ir namdurvis, ko vakaros atslēgt, un virtuve, kur uzcept pankūkas, ja pārnāk bērni, un visi ir dzīvi un veseli. Paskatos pa logu un ieraugu, kā krāsojas lielā kļava un tērpa maiņai gatavojas etikkoki. Pa kuru laiku dārzs ieguvīs tumšbrūnos toņus? Un debesis arī ir mierīgas. Tik vienkārša un tik liela laime tā ir. Iespēja vienkārši dzīvot.

Latvija

Kur mukt, valsts plāna vēl nav. Pirms četriem gadiem Nacionālās aizsardzības akadēmijas veikta pētījuma "Latvijas sabiedrības griba aizstāvēt valsti" ietvaros notika aptauja, kurā 30% respondēntu atzina, ka militāra uzbrukuma gadījumā noteikti atstātu Latviju, bet 31% aptaujāto bija gatavi aizstāvēt Latviju ar ieročiem rokās. Tomēr, kā liecina Ukrainas pieredze, kara gadījumā pamest valsti ir diezgan grūti, savukārt Latvijas atbildīgās institūcijas vēl tikai izstrādā plānus, kur un kā krizes brīdi būtu jāevakuē iedzīvotāji. Kā norāda eksperti, labs pilsonis jau pats būs izstrādājis un izmēģinājis savu plānu, kā pamest pilsētu un krizes brīdi patverties laukos.

Arī VID ir negodprātīgi darbinieki. Finanšu ministrs ierosinājis disciplinārieti un atstādinājīs no amata Valsts ieņēmumu dienesta (VID) ģenerāldirektori Ievu Jaunzemē. Šāds ministra lēmums saistīts gan ar dienesta pārbaudi, gan arī saistībā ar VID darbinieku aizturēšanām, kurus tur aizdomās par kukuļa izspiešanu no uzņēmēja. Papildus Jaunzemes atstādināšanai finanšu ministrs Jānis Reirs (JV) uzdevis lemt arī par VID Nodokļu un muitas policijas pārvaldes direktora Kaspara Podiņa atbildību un atstādināšanu uz pārbaudes laiku. Šāda rīcība sekojusi pēc tam, kad KNAB nonācis uz pēdām noziedzīgai grupai, kurā ietilpa arī Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu un muitas policisti, aizdomās par krimināllietas safabricēšanu un mēģinājumu no kokrūpnieka, "Stiga RM" īpašnieka Andra Ramoliņa izspiest 100 000 euro kukuli. I.Jaunzeme komentējusi, ka VID, tāpat kā sabiedrībā kopumā, ir arī negodprātīgi darbinieki.

Soreiz streika nebūs. Aptuveni 24 000 izglītības darbinieku, kas gribēja protestēt, vakar tomēr devās strādāt. Kopš valsts neatkarības atjaunošanas ir notikuši trīs pedagogu masveida streiki. Galvenā prasība katru reizi viena un tā pati: gribam lielākas algas!

Ar nebūtiskiem mērķiem iecēlot nevarēs. Ar 19.septembri tiek ierobežota Krievijas Federācijas pilsoņu iecēlošana Latvijā, šķērsojot Eiropas Savienības (ES) ārējo robežu. Protī, Krievijas pilsoņiem, kuriem ir Šengenas īstermiņa vīza, tiks liegta iecēlošana nebūtiskiem mērķiem, piemēram, tūrisma un atpūtas nolūkos, informējusi Valsts robežsardze.

Daire atklāj jauno sezonu. Svētdien, 18.septembrī, ar Viestura Kairiša jaunistudējumu "Farinelli un karalis" Daires teātris atklāja 103. sezonu. Izrādi apmeklēja arī koplus skaits sabiedrībā zināmu cilvēku.

/Ziņas no www.delfi.lv, www.tvnet.lv/

Mācību vizīte

Kaimiņi iepazīst Balvu novada aktīvās kopienas

Zinaida Logina

14.septembrī Alūksnes nevalstisko organizāciju atbalsta centrs ieradās mācību vizītē Balvu novadā, lai iepazītu mūspuses aktīvās kopienas un to darbību.

Iedvesmo aktīvie cilvēki

Smiltenes novada Izglītības pārvaldes jaunatnes darbiniece Klinta Bernarte, kura ir arī Gaujienas evaņģēliski luteriskās draudzes vadītāja un četru bērnu māmiņa, smeja, ka no šī pieredes braucienā ieguva jaunas idejas gan ģimenei, gan iepriekšminētajām darbības jomām. "Viļakā apskatījām izstādi – starptautiskā glezniecības plenēra "Valdis Bušs 2022" laikā radītos darbus. Lieliski mākslas darbi! Domāju, nākotnē piedāvāšu iespēju darboties plenērā arī savai meitai. Viļakas Jēzus Sirds Romas katoļu baznīcā mūs sagaidīja prāvests Guntars Skutels, kurš darbojas arī biedrībā "Saules stari Viļakai". Var tikai apbrīnot viņa darba mīlestību un ticību tam, ko dara.

Tieši šādi cilvēki personības bagātina ne tikai draudzi, bet arī iedvesmo ikvienu cilvēku. Priecājāmies par skaistajām, krāsainajām logu vitrāžām, kuru restaurācijai atrasti līdzekļi, – man kā savas draudzes priekšnieci tas iespiedās atmiņā. Pārsteidza arī prāvesta prasme komunicēt ar cilvēkiem, iespaidos dalās Klinta. Mācību vizites dalībnieki vēlējās uzzināt, ko dara, kā darbojas Upītes jauniešu folkloras kopa. Tiesa, iebraucot Upītē, daudziem pavīdēja doma, ka šeit jau gan nekā interesanta nebūs. Taču izrādījās, ka taisnība senajam teicenam, – neskaiti vīru no cepures. "Iznāk virietis gariem matiem, runā tik kolorīti latgaliski, ka skaties un brīnies, ko var paveikt, piesaistot projektu naudu. Tiesa, ir jāiegulda milzīgs darbs, gan domājot idejas, gan rakstot un realizējot projektus. Upītē mums pastāstīja, ka bijušājā skolas ēkā ierikota skaņu ierakstu studija – šādu sapni piepildījis Māris Keišs kopā ar biedrību "Upītes jauniešu folkloras kopa". Viņi domā par uzņēmēdarbības vides attīstīšanu. Jauka ideja ir latgaliskā izlausānās istaba "Pieci panti", – lai no tās izķīlūtu, bija jāpaveic pieci uzdevumi," stāsta Klinta, piebilstot, ka, braucot pa Balvu novadu, iedvesmojis pat šoferis, amatierētra "Palādas" aktieris Jāzeps Jermacāns ar saviem joku stāstiem. Pusdienoja ciemiņi Rekovas dzirnavās, baudot ēdienu no zemnieku saimniecībā "Kotiņi" audzētajiem produktiem. "Latvju saimniece Vija ir cilvēks īstajā vietā. Pārsteidza piedāvājums uz vietas nopirk produktus, no kā bija gatavots galdā celtais ēdiens. Veikalā, ieraugot pupu miltus, es padomātu, vai tos pirkst un ko no tiem gatavot. Bet šeit pēc ēdienu nobaudišanas top skaids, kā tie garšos un ko no šiem miltiem var pagatavot," iedvesmoti stāsta Klinta. Tālāk ceļš veda uz Briežuciemu pie biedrības "Saulelessvece" ļaudīm, kur ciemiņus iepazīstināja ar pagasta pašdarbinieku kolektīviem. "Līdzīgi darbojamies arī mēs, jo kultūras norises Smiltenes novadā ir augstā līmenī. Ja vien ir iespēja, rakstām projektus, lai konkretam mērķim piesaistītu

Mācību vizītē arī "Azotē". Alūksnes nevalstisko organizāciju atbalsta centra pārstāvji iepazīna arī biedrības "Ritineitis" darbības jomas, par ko izzinoši pastāstīja projektu vadītāja Gunīta Laičāne.

finansējumu. Briežuciems kolektīvi strādā līdzīgi. Mums bija uzdevums, kur vajadzēja atbildēt uz dažādiem jautājumiem, kas raksturo šo vietu. Par katru pareizu atbildi varēja iegūt uzlimes. Man izdevās uzminēt divas atbildes, "smaidot atzīst Klinta, paužot prieku, ka Briežuciems ieguvīs "Viedā ciema" nosaukumu.

Balvos kaimiņu novadu nevalstisko organizāciju cilvēkus ar savu darbību iepazīstināja biedrības "Ziemeļlatgales partnerība" vadītāja Ieva Leišavniece. Viesi bija pārsteigti uzzinot, ka viņa šobrīd atbild par 191 projektu. Studijā "Azote" ciemiņi varēja iegādāties amatnieku darinājumus, Balvu suvenīrus, vietējo autoru grāmatas. "Mājās braucām mīrdošām acīm, daloties iespaidos. Ikdienas skrējienā sevi nenovērtējam. Mums liekas, ka tas, ko darām, jau nav nekas dižs. Tikai aizbraucot un redzot citu paveikto, saproti, ka arī tavs darbs ir svarīgs un citiem vajadzīgs. Katrā vietā var izdarīt daudz, tikai vienmēr ir jāpilnveidojas. Liels pluss ir telpas, kas pieder biedrībām, – tad var izpausties. Tikai jārada idejas un jāraksta projekti. Jums labs risinājums ir nu jau tukšo skolu telpas nodot biedrību rīcībā. Arī mums Gaujienā ir iespēja izmantot bijušās skolas telpas pilī. Taču visa pamatā ir cilvēks, vienās sākās no viena cilvēka idejām un tālāk darba. Viņš izveido komandu, un viss notiek. Neko neizdarīs tāds cilvēks, kurš tikai sekos savam amata aprakstam. Ir jādod no sevis, no sirds. Un jūspusē satiktie cilvēki tādi ir – visu dara no sirds un dvēseles, tādējādi ieguldīt savu artavu visas sabiedrības labā. Pāri visam paveiktajam ir mīlestība," secina Klinta Bernarte.

Iedvesmojas no redzētā un dzirdētā

Līdzīgās domās ir arī Alūksnes novada Zeltiņu pagasta pārvaldes vadītāja Elita Laiva, kura darbojas arī sporta klubā "Zeltiņi". Viņa pauž prieku par Balvu novada aktīvo biedrību dzīvi un dar-

bošanos: "Latgalē ir, ko redzēt. Pagājušajā gadā mēs braucām pie Daugavpils biedrībām, šogad pieredzē dalījās Balvu novada biedrības. Izbraucām tikai mažu loku, bet redzējām tik daudz! Biedrību vadītāji parādīja, cik daudz var iegūt, rakstot un realizējot projektus. Viļakas muzejā uzzinājām, kā ar projektu palīdzību atjaunota senā klostera ēka un rasts ideāls pielietojums. Viss notiek, ja cilvēki ir īstajā vietā. To redzējām visur, kur viesojāmies. Arī pontonu tilts, kas ved uz Viļakas ezera salu, kādam cilvēkam vispirms bija jāredz iztēlē, lai tikai tad soli pa solim varētu ideju realizēt. Viss radītais ir cilvēkiem – viņu priekam, darbam un iedvesmai. Viņi ies uz baznīcu, muzeju, apmeklēs salu un iedvesmosies no redzētā, no satiktajiem radošiem cilvēkiem. Mani izbrīnīja, ka tik mazā vietā kā Upīte var dabūt gatas tik daudzas vērtīgas lietas. Biedrība ir pat iegādājusies īpašumu, kas man bija liels pārsteigums. Rekovas dzirnavās var ne tikai garīgi paēst, – tur domā par cilvēku labsajūtu un veselību, jo ir iespēja izmantot arī trenāžeru zāli. Var just, ka uzņēmēji domā un rūpējas par saviem darbiniekiem, tā dodot viņiem stimulu strādāt labāk." Viņa piebilst, ka nav jāuztraucas, ja kādu projektu neatbalsta, ir jāturpina strādāt talāk, jo agri vai vēlu labas idejas tiek iestoras. "Nevajag nokārt degunu, nevajag nokārt rokas, bet turpināt darboties. Galvenais ir saredzēt, ko vajag cilvēkam, ja tā būs, viss notiks, jo uzrakstīt projektu tikai projekta pēc, – tā nav liela māksla. Svarīgas arī ar projektiem iegūtās lietas vai notikumu ilglīcība. Kad slēdza Zeltiņu pamatskolu, mēs uzskatījām, ka skolā jāturpina mūžizglītība. Nolēmām skolā organizēt vasaras nometnes. Biedrība ar projektu palīdzību skolā ierikoja divas dušas, nopirkta sporta inventāru, segas, spilvenus, matračus. Daudz ikdienas vajadzībām saziedoja arī cilvēki, īpaši tagad, kad telpās izmitinām bēgļus no Ukrainas. Iesāktajam darbam ir turpinājums," uzskata Elita Laiva.

“Upītes Uobeļduorzs” nosvin svētkus

Aizvadītajā sestdienā vecākais latgaliešu festivāls “Upītes Uobeļduorzs” nu jau divdesmit pirmo reizi pulcēja latgaliešu literātus un mūzikus. Šogad festivālā īpašie viesi bija grupa “Pirmais Kurss”. Atgādinām, ka Upītē ir ciemojies un skatītajus priecējis gan mūzikis Renārs Kaupers, gan aktrise Zane Jančevska, gan dziesminieks Kārlis Kazāks, gan grupas “Inokentijis Mārpls”, “Gain Fast”, “Linga”, “100.debija”, kā arī citi viesi.

Par ko runāja didžejs Čivis? Pirms festivāla atklāšanas Ivars Saide jeb Čivis pārmija pāris vārdus ar kultūras darbinieci Maiju Laicāni. “Par ko mēs runājām? Maijīnai atzinu, ka šī ir mana skatuve un arī pārējais, kas apkārt tai. Nē, koki nav manējie,” viņš smaidot paskaidroja. Taujāts, kas viņam patīk “Upītes Uobeļduoržā”, Čivis oficiāli pavēstīja: “Šeit valdošā atmosfēra un āboli.”

Pat žonglē. Festivāla vadītāja, dzejniece, māksliniece, dažādu kultūras pasākumu producente un skolotāja Evika Muizniece pirms pasākuma “Vadugunij” atklāja, ka savulaik uz Upīti viņu uzaicinājis Antons Slišāns kā dzejnieci: “Prieks, ka mani uzaicināja, jo tas ir liels gods. Upīte ir maza ideālā Latgale! Tāpat Upīte ir unikāls latgaliskais rezervāts, kuru kādreiz veiksmīgi radīja un joprojām uztur Slišānu saime. Te sajūta ir kā mājās.” Lūgta atklāt, ar kādu dzeju pārsteigs skatītājus, māksliniece atjokoja, ka neizpaliks skarbas rindas, lamuvārdi un pat sekss. Patiesībā viņa nejokoja, jo lamuvārdi izskanēja vairākkārt: “Dzīvē viss ir ‘hujova’. Mani attaisno tas, ka esmu latviešu valodas un literatūras skolotāja. Cītēsu Ilmāra Šlapina pārdomas par lamuvārdu funkcionalitāti latviešu literārajos tekstos: “Vienu no problēmām bieži ir tā, ka necenzētajai leksikai lietojuma gaitā rodas nozīmes un daudzi vārdi saglabā, piemēram, tikai teksta ritmizācijas funkciju, it īpaši tajos gadījumos, kad šis vārds ir aizgūts. Respektīvi, salīdzinājumā ar to, ko dara angļi un vairāk pat amerikāni ar vārdu ‘fak’, spraužot to iekšā, kur vien pagadās, latviešu valodas lietotājiem atbilstošu vārdu, izņemot krievu ‘b/ad’”, nav.”” Jāpiebilst, ka, piesakot māksliniekus, viņa informēja, ka skatītājiem ir trīs varianti: “Modelis ‘A’ – ja gribas faktus, tad skaļi jāaplaudē. Modelis ‘B’ – ja gribas dzirdēt skumjus stāstus, tad jābūt skaļām ovācijām. Modelis ‘C’ – ja gribas, lai vadītāja pažonglē, tad jālēkā uz vienas kājas.”

Vincents Kūkojs. “Breineiguo nosta. 7.00. Svars. 0,055 kg. Ielikt grozā,” šāds teksts atrodams Google. Šis ieraksts attiecas uz latgaļu dziesminieka Vinsenta Kūkoja mūzikas albumu “Breineigō nosta”. Pats Vincents klātesošos Upītē mudināja padomāt par filozofiskiem jautājumiem, piemēram, kas pasaulē ir laimīgāks? “Vai cilvēks, kurš krāj bagātības? Vai cilvēks, kurš draudzējas ar dabu?” jautāja dziesminieks.

Prezentē jaunu dziesmu. Festivālu ar himnu atklāja mājinieki (foto). Interesanti, ka folkloras kopa “Upīte” ir izdevusi četrus albumus, tostarp nesen uzņēmusi četrus klipus. Prāvests Guntars Skutelis, kurš dzied folkloras kopā, spriežot, kā nepazaudēt radošuma dzirksti, vērsa uzmanību uz to, ka festivālā kopā ar domubiedriem prezentēja jaunu dziesmu: “Kā redzat, vienmēr ir kaut kas jauns, kaut kas savādāks. Arī salmu estrāde bija slavena visā Latvijā.” Viļakas katoļu draudzes prāvests festivālu pirmo reizi apmeklēja 2016.gadā. “Nu re, tagad jau trīs gadus pats uzstājos. Ja man to kāds teiktu pirms sešiem gadiem, es atbildētu: “Troks vai no Rogovkas?!” Mani uzrunā kolektīva dedzība,” atklāja priesteris.

Mārīte Slišāne. Skatītāji uzzināja, ka literāte vienlaikus ir arī gardāko saldumu cepēja Ziemeļlagalē. Tikpat interesants ir stāsts, ka Ziemassvētkos viņa vistu kūti izvietoja gaismīnas, tā teikt, – ja svētki, tad visiem!

Bez mums jau nevar tik un tā! Festivāls “Upītes Uobeļduorzs” nav iedomājams bez dančiem.

Prieks arī bērniem. Bumbiņas no skatuves lidoja ik pēc katras žonglēšanas...

Ineta Atpile. Dzejniece vismiņākā krāsa ir sarkanā. Viņa skatītājiem bez dzejas rindām sarūpēja īpašu pārsteigumu – dziesmu, ko izpildīja Pēteris Martukāns.

Vietējā grupa. “Kā rej, tā atsaucas,” šķiet, domā grupas “Kei-Rei” dalībnieki.

Sagatavoja E.Gabranovs

Mana recepte

Izcili gardas ceptas kabaču ripiņas

Gājām ar meitu uz bērnudārzu. Vasarās tas darbojās režīmā – katru mēnesi citā grupiņā ar citām audzinātājām un arī bērnu sastāvu. Mēs tomēr izdomājām, – tā kā paši strādājam un nekādas rotaļas vai ko sakarigu nodrošināt nevaram, lai labāk tuse ar bērniem nevis televizoru. Tā bija diena, kad atkal mainījās grupiņas, bet mēs pirms pāris dienām atgriezāmies no nelielā ceļojuma pa Varšavu. Bērni negrib celties, drēbes kaut kur izgaisušas, meitu istabas – remonta haosā... Kavējam. Atrodam jauno grupiņu, stenam augšup pa kāpnēm, bet mums pretējā virzienā dodas sieviete ar lapiņu rokās. Ieraugot mūs, viņas pieire gluži kā vēja brāzmas iztraucēts ūdens spogulis pārkājas ar sīku īgnuma rievīnu vilpojumu.

- Dārta, – es, nojaušot vētru, izdvešu.

- Jums vajadzēja brīdināt, ka kavēsiet. Man ir sagatavots saraksts.

Saprotu, ka šis ir tas saraksts, kurā labāk ir būt, nevis nebūt. Sieviete bija acīmredzami emocionāli uzlādēta, jo lietas nenotiek tā, kā tām jānotiek. Viņa strauji apgrīzējas kustībai pretējā virzienā, bet es, steberējot no aizmugures, bubinu kaut kādus atvainošanās un paskaidrošanas vārdus.

Tā mēs nonākam līdz vietai, kur atrodas grupiņas vadība, tātad audzinātāja. Sieviete ar sarakstu vēlāk izrādījās auklīte. Audzinātāja rīkojas atbilstoši amata nosaukumam un ķeras pie manas audzināšanas.

- Tēti, ja jūs ierodaties pēc pulksten 9, ierakstiet e-klasē, lai mēs zinām, ka būsiet, jo mums ir jāsastāda saraksts.

Kāpēc es šo visu stāstu? Nav taču nekāds dižais notikums, vai ne? Šīs ievads bija neieciešams, lai jūs līdz ar mani spētu novērtēt bērna radošo prātu. Tātad pēc briža mēs ar Dārto atkal esam divatā.

- Interesanti, ka audzinātāja tevi sauca par tēti, vai ne? Tu taču neesi viņas tētis!

- Neesmu gan.

- Zini, dažas audzinātājas ir tādas knaukšķīgas.

- Kādas?

- Knaukšķīgas.

- Kas tas par vārdu?

- Nu tādu es izdomāju.

Nezinu, kā jums, bet man ļoti patīk šīs vārds – tas nav īdzīgs, nejauks, nelaiaps vai citādi nepatīkams. Knaukšķīgs ir tāds viegli pukstīgs, gluži kā popcorns mikrovīļu krāsnī. Kaut kāds pok-pok, bet nekā ļauna. Turklat tas ir līdzīgs vārdam 'kraukšķīgs', bet tieši tas ir atslēgas vārds, lai ceptas kabaču ripiņas būtu izcili gardas!

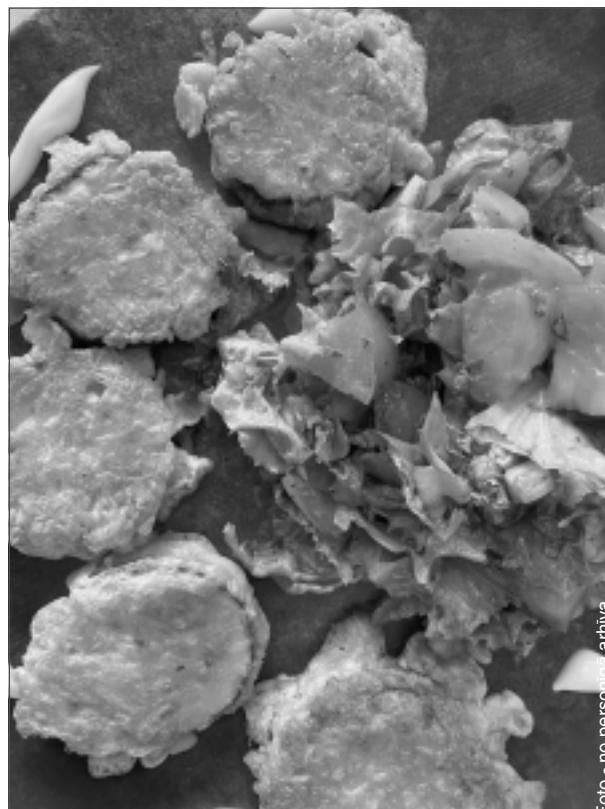

Foto - no personīgā arhīva

Kā es daru un iesaku pamēģināt arī jums? Sakuolu, iejaucu tajā druknu sauju cietā siera un pievienoju kukurūzas cieti. Nevis miltus, jo tie veidos masu pankūcīgu, bet gan kurūzas cieti, jo man gribas kraukšķi. Arī sāli un piparus, protams, ja gribas. Vēl var pievienot kaltētus vai svaigus garšaugus, piemēram, timiānu vai baziliku.

Apmērcēju kabačus masā un lieku uz pannas. Kamēr viena pusē kraukšķīnās, uz otras uzberu papildporciiju sierīgās masas, lai kažociņš biezāks. Ir gardi!

Pēc divām minūtēm... – Klausies, tie patiesām ir nenormāli gardi. Un skaties, kā Miķelis ēd, – pusi porcijas jau izēdis!

Ar sveicieniem ZiemelLatgales Jaudīm, facebook.com populārā ēdienu bloga "VIENKĀRŠĀ VIRTUVE" autors

Gurķi ar ķiplokiem

Kad rudens lietainajās dienās neatliek nekas cits, kā būt mājās ar siltu, kūpošu tējas krūzi rokās, tad virtuves stūrī tiek pamanīta arī vasaras steigā novietotā gurķu raža, kas atgādina, ka tai tā arī netika atrasts pielietojums. Palīgā nāk šī vienkāršā gurķu konservēšanas recepte, ko ipašu padarījis organizma stiprinātājs – ķiploks.

SASTĀVDĀLAS:

- 4 kg gurķu
- 1 glāze eļļas
- 1 glāze etiķa (9%)
- 1 glāze cukura
- 4 ķiploka daivīnas (daudzumu var variēt)
- 4 ēdamkarotes sāls
- zaļumi (pēc patikas)

Foto - no personīgā arhīva

Marinēti gurķi ziemai. Gurķus izvēlas pēc iespējas stingrākus un kraukšķīgākus, tad tie būs garšīgāki. Lai labāk sulotos, tos nomizo un sagriež šķēlītēs.

Gurķu šķēlītes liek traukā, pievieno eļļu, etiķi, cukuru, ķiploka daivas, sāli un zaļumus. Trauka saturu samaisa un atstāj vismaz uz 5 stundām (vēlams – uz visu nakti) ievilkties.

Gurķus pilda burkās un sterilizē (puslitra burku sterilizācijai nepieciešamas aptuveni 20 minūtes, bet lielākas jāsterilizē ilgāk).

Lai labi garšo!

ELVITA RIZENA, Rugāju vidusskolas 11.klases skolniece

Tomāti ar kanēli un... tamborēti kaktusi

Jauna recepte müsmājās sanāca netišām. Neesam slinki, bet provinces dzīve ienes savas korekcijas! Ja pilsētas dzīvokļi bļodiņu var izmazgāt tūlit pēc lietošanas, laukos tomēr ne visur to var izdarīt. It sevišķi, ja ūdens jānes no akas un vēl speciāli jāsilda!

Parasti traukus sakrāj bļodā un tad ar vienu reizi visus nomazgā. Bet ne par to ir stāsts!

Foto - no personīgā arhīva

Mana mamma ir ļoti laba kulināre. Tiklidz dārzā sāk ienākties savi augļi un dārzeņi, mājās tiek gatavoti dažnedažādi ēdieni – gan vienkāršāki, gan tādi, kam nepieciešamas iemaņas un vairāk laika. Tad kādu dienu gadījās amizants pārpratums, kas pārvērtās jaunā un neparastā receptē. "Aizmiru izskalot bļodiņu, kurā biju sagatavojuusi ābolus ar cukuru un kanēli. Gards deserts! Pakēru šo bļodiņu, iegriezu tomātus, gurķus un pieliku krējumu. Kad attapos, bija jau par vēlu, – ārā tak nemetis! Un labi vien bija. ļoti interesanta garša! Pamēģiniet pagatavot arī jūs speciāli – tomāti, gurķi, krējums, sāls, cukurs, kanēlis," teic mamma.

Mana mamma, Lolita Bālere, ir ne tikai laba kulināre un vismīlākā mamma pasaulē, bet arī "Kaktusu mājas" īpašniece Suntažos. Mamma ar savu aizraušanos, kas pārvērtīs nopietnākā biznesā, nodarbojas jau apmēram 20 gadus! Viņa stāsta: "Tas sanāca nejauši! Kādam veikalījam Vecrīgā devu realizēt savus darbus. Kādā brīdī veikala īpašniece jautāja, – vai nepamēģināsim jaunu lietu – "golf head covers"! Saku adīt golfa nūjām dekorus, bet tā lieta neaizgāja. Kādā reizē uzādīju kaktusu, ko uzspraust uz golfa nūjas. Bet tad veikala īpašniecei uzradās keramika. Viņa man zvana un stāsta: "Ieliku tavu kaktusu bļodā, un tad bodītē ienāca meitenes! "Ā, re kur jau ir gatava dāvana!" priecājās meitenes." Tā viņas nopirkā blodu ar visu manu kaktusu! Tad veikala pašniece pēķši saka: "Nelaižam garām biznesu! Uzadi vēl kādu kaktusu!" Neatceros īsti, bet laikam uzādīju vēl kādus 2-3! Tad sākām domāt, – ja patīk kaktusi, varbūt jāsāk stādīt podiņos un jā piedāvā klientiem adīti kaktusi?! Tajā laikā internets bija tukšs. Nekādas informācijas nebija! Ko sapratu, to adīju! Pēc neilga laika parādījās žurnāli un arī internetā attēli ar kaktusu foto. Tad sāku mēģināt atdarināt to, kas redzams attēlos! Tā radās doma izgatavot no dzījas kaktusus maksimāli līdzīgus, kādi tie ir dabā! Pa vienam, pa vienam, un nu jau kolekcijā ir vairāk nekā 300 eksponātu! Tieki darināti arī citi suvenīri, ko var iegādāties, – somas, dekoratīvas pudeles, dzīvnieku vestītes utt. Nesen kāda kundze jautāja pēc kaktusa bērniņa, vēloties to nopirk! Es saku, – tad jau man jāuzada! "Kā? Un es domāju, ka tas jums ir īstais kaktuss!" pārsteigta bija kundze. Latvijas Kaktusu un citu sukulentu biedrībā mani pievienoja tieši šīs manas kolekcijas dēļ! Arī tur gūstu info, piedaloties kopīgās izstādēs. Daži kaktusi audzētāji iegādājušies pa kādam adītam kaktusam arī no manis, jo dažkārt jau kādu kaktusa sugu cilvēkam izaudzēt nepadodas!"

Ja "Vaduguns" lasītājus ieinteresēja mamma stāstījums, vairāk foto varat apskatīt un informācijas par viņas darbiem iegūt facebook.com lapā "CactiHous", kā arī brauciet ciemos!

REINIS BĀLERS, LU Humanitāro zinātņu fakultātes 1.kursa students
"Jauno žurnālistu skolas" lappusi sagatavoja S.Gugāne

Foto - no personīgā arhīva

Rudens darbi siltumnīcā

Jāceļ godā senais, labais

Rudens šogad atnācis agri. Daudzi jau pilnībā novākuši dārzenus, uzrakuši dobes, steidz sakārtot siltumnīcas. Šoreiz gribas parunāt tieši par plēves māju sakopšanu rudeni un to, kas jāzina un būtu jāizdara dārkopjiem, kuru aprūpē ir ne pārāk lieli dārzi, kuros vieta ierādita arī siltumnīcai. Praktiskus ieteikumus lūdzam atklāt Balvu novadā labi pazīstamajai puķu un arī tomātu audzētājai BIRUTAI CIRCENEI. Viņa savus košumus un arī ēdamlietas izaudzē vairākās palielās plēves mājas, kas ir apkuri-nāmas.

Mazdārziņu saimniekiem lielākoties ir neapkuri-nāmas siltumnīcas, kurās sezonas laikā viņi izaudzē bagātīgu tomātu, gurķu un citu dārzeņu ražu. Septembris iegriezies mēneša otrajā pusē. Vai siltumnīcām jābūt jau tukšām?

Dārkope Biruta Circene saka, ka tomātu ražas vairumam, protams, jābūt sen novāktam. Jauni tomātu bumbuļi vairs neveidosies un neizaugs, jo naktis ir vēsas. Kamēr nav lielu salnu, pie dzīvības turas un gatavojas esošie tomāti. Siltumnīcas tagad varētu būt redisi, salāti, dilles, ja vien dārziņu saimnieki ir tos iesējuši. Taču rudeni šiem augiem gan ir citāda garša un smarža, salīdzinot ar pavasarī augumiem, jo saules maz, dienas kļuvušas ievērojami īsākas.

Sals nāks palīgā

Pēdējā laikā mazdārziņu saimniekiem tikpat kā nav iespējams iegādāties kīmiskos kopšanas līdzekļus dārzam, turklāt tie nav arī pārāk efektīvi. Ar ko tad nomazgāt siltumnīcu plēvi vai stiklus? Biruta atgādina, ka jāceļ godā sen aizmirsts senais un visai iedarbīgais mēslošanas un arī dezinfekcijas līdzeklis, kādu cilvēki pielietojuši jau senatnē. Protī, pelnu sārms. Arī tagad tas labi noderēs. Ar šo sārmu var nomazgāt visu siltumnīci, ūdens notecēs uz augsnēs, iesūksies, līdz ar to vairošies arī augsnēs auglība. Pelnu sārmu varēja izmantot arī sezonas laikā, apkarojot augu slimības, un turklāt šis līdzeklis neprasā ievērot augļu vai dārzeņu lietošanas ierobežojumu, kā tas ir kīmijas izmantošanas gadījumā.

Kā pagatavo pelnu sārnu? Uzvāra ūdeni un aplej lapu koku pelnus. Labi izmaisa un nogaida. Pēc laika virspusē būs dzidrs ūdens, ko var izmantot dezinfekcijai. Miglošanai gatavo maisījumu, aplejot 10 litrus ūdens ar 300 gramiem pelnu, bet mazgāšanai pelnu daudzums nav ierobežots.

Kad mazgāt – rudeni vai pavasarī? Biruta Circene uzskata, ka rudeni siltumnīcu var arī nemazgāt, jo, viļasprāt, labākais dezinfekcijas veicējs būs sals. Kad iestājas ziemā ar salu, arī siltumnīcā viss sasalst. Viņa iesaka siltumnīcu sakopt pavasarī, tad tā būs tira un atkal gatava jauniem sezonas darbiem.

Kā ielabot augsnī? Biruta zemi savās siltumnīcās speciāli nemaina, taču dobēm dod iespējami labāku papildinājumu. Ja ir kūtsmēslī, tos noteikti uzliek tikai rudeni. Taču labus, sadalījušos kūtsmēslus. Dārkope gan uzskata, ka atrast un iegādāties patiesām vērtīgu šādu mēslojumu tagad ir grūti, pat neiespējami. Mēsli būtu kārtīgi jānokrauj, tiem labi jāizkarst, jāpārdeg, jābūt bez nezāļu sēklām. Reti kurš saimnieks par to rūpējas, domājot par citiem dārzu saimniekiem. Var likt arī trušu vai vistu mēslus, ievērojot, ka vistu mēslojums ir ļoti koncentrēts, tādēļ jāpielieto mazākā apjomā.

Biruta pati savulaik siltumnīcu augsnēs bagātināšanai bagātīgi izmantojusi skābsienu. Ja liek sienu vai salmus, lai darbotos baktērija, nedrīkst aizmirst par slāpekļa papildinājumu.

Sēram ir jākūst

Siltumnīcu dezinfekcijai var izmantot arī sēru, taču pozitīvs rezultāts būs tad, ja ievēros vairākus nosacījumus. Lai dūmi neizplūstu, siltumnīcā nevajadzētu būt šķirbām, lai nenokvēptu plēve, ko nevar vairs nomazgāt, sēra pulveris jāsadedzina pareizi. Protī, tam ir jākūst, nevis jādeg ar atklātu liesmu. Tas nozīmē, ka vispirms jāsagatavo karstas ogles, dedzinot malku kaut kur ārā, tad ogles jāsaber metāla traukā, jāienes siltumnīcā un uz tām jāuzber sēra pulveris. Savukārt pašam iespējamai ātri jāatstāj siltumnīca un cieši jāaizver durvis.

Lai saaug pietiekams zelmenis

Rudenī var iesēt rudzus vai sinepes. Lai iegūtu vēlamo

Krizantēmu laiks. Rudens ir krizantēmu laiks, tāpēc Birutai plēves mājas nav tukšas līdz pat vēlam salam. Septembrī plaukst vairāku krāsu krizantēmas, kas sakuplojušas kā lielas bumbas. Krizantēmu uznācīns ir par godu Svecīšu vakariem, lai gan šos lielos, krāšnos podus daudzi iegādājas arī pašu priekam vai dāvināšanai. Dārkope krizantēmu plantāciju atjauno un saaudzē ar spraudēniem. Šo puķu ziedēšanu iespāido dienas garums. Ir šķirnes, kas uzzied tikai novembrī.

Ja tomāti rudeni paliks neizvākti. Ja tomātu stublāji paliks neizvākti, iespējams, sākotnēji var veidoties slimības. Taču ziemā un sals tās uzveiks. Sausos stublājus nāksies izvākt pavasarī.

**Labākie dārznieki
ir tie, kurus māca
dzīve un viņu
pašu kļūdas.**

**Kamēr nav
nokodis sals.** Arī
vēlā rudeni, ja vien
nav uznācis sals,
priecē puķu
košums. Birutas
Circenes mājas
priekšpusē rotājas
vairāki lieli podi,
priecējot ikvienu,
kurš te iegriežas.

Atvieglo roku darbu. Lielās siltumnīcas stādu vai puķu audzēšanai noderīgs ir speciāls paklājs, ko uzklāj virs plēves uz līdzēna galda. Tas ļauj ātrāk un vieglāk aplaistīt augus, kas mitrumu uzsūc no šāda paklāja. Paklāju var izķāvēt un izmantot atkārtoti.

Vēl citi padomi

- Ja šogad tomāti bija veselīgi, saites, ar kurām sēja augus, var nogriezt, satīt un nostiprināt pie griestiem, lai nākamgad tam vairs nebūtu jātērē nauda.
- Kad izņemti augi, pirms zemes uzrakšanas pārlūko, vai nemētājas nokrituši un sapuvuši tomāti un vecas lapas. Tos vajadzētu izmest ārā no siltumnīcas. Izravē arī nezāles.
- Siltumnīcu zemi var dezinficēt ar vara vitriolu. Var ierakt zemē arī samtenes, kas arī labi dezinficēs augsnī.

M.Sprudzānes teksts un foto

rezultātu, jāsaudzē pietiekami liels šo augu zaļais zelmenis. Zaļā masa, ko iestrādā vai iear augsnē, uzkarst un ar laiku pārstrādājas augiem vajadzīgajās barības vielās. Augu sula iedarbojas arī uz atsevišķām nezālēm, un tās zaudē dīdzību. Lielākā kļūda, ko pielauj dārzu vai siltumnīcu saimnieki, ir tā, ka rudzus vai sinepes iestrādā augsnē par ātru ar pārāk mazu zelmeni. Tas nedod gaidīto rezultātu. Ja arī rudeni zelmenis nepaspēj saaugt, var atstāt pa ziemu un ierakt pavasarī.

Piedalās tradicionālajā akcijā "Laimes koki"

Baltinavā piemiņas vietā iestāda ozolus

16. septembrī Baltinavas iedzīvotāji, solidarizējoties ar citiem Pasaules talkas dalībniekiem, kurā aicināja piedalīties akcijā "Laimes koki", deportēto piemiņas vietā iestādija ozolus.

Baltinavas pagasta pārvalde sadarbībā ar Baltinavas muzeju, Baltinavas kultūras namu, Baltinavas vidusskolu, Baltinavas Mūzikas un mākslas skolu un Baltinavas bibliotēku, arī iedzīvotājiem uzsāka veidot atceres skvēriņu Viļakas ielā tieši preti Masļenku tragēdijas piemiņas vietai. Ozoli atgādinās par 1941.gada jūnijā un 1949.gada martā izsūtītajiem Baltinavas ciema iedzīvotājiem. Pagasta pārvaldes vadītāja Sarmīte Tabore, atklājot pasākumu, daria zināmu, ka šī gada talkas vadmotīvs ir "Svinam un darām Latviju zaļu", tāpēc arī baltinavieši sarūpējuši ozolus, kurus iestādīs katras pagasta iestādes darbinieki. "Mums veidojas vēsturisks centrs – deportēto piemiņas vieta, kur nākotnē ir doma ar projektu palīdzību izveidot banerus ar izsūtīto cilvēku vārdiem, ciemu nosaukumiem. Muzejā vāc materiālus par šiem cilvēkiem, jo vēstures fakti ir traģiski. Cilvēki arvien vairāk atgriežas pie savām saknēm, meklē radus, pierderīgos, tāpēc vēstures pētījumi ir svarīgi," uzsvēra pagasta pārvaldes vadītāja. Baltinavas vidusskolas skolotāja Inta Ludborža, gatavojoties šim pasākumam, veica pētījumu, ar ko iepazīstināja ikvienu klātesošo talkas dalībnieku. Pirms stādit ozolus, ar klusuma brīdi pieminēja deportētos iedzīvotājus.

Sāpīgās vēstures lappuses šķirstot

"*Svečais cirvis cērt un cērt mūsu tautas saknes.*" Ar šiem Anšlava Eglīša vārdiem var raksturot notikumus Latvijas iedzīvotāju dzīvē 20.gs. 40.gados. Otrā pasaules kara sākumā – 1940.gadā – Latvija zaudēja savu neatkarību, tā nonāca PSRS sastāvā. Būtiski mainījās dzīves apstākļi. Šo laika posmu raksturo jēdzieni 'okupācija', 'aneksija', 'sovjetizācija', 'deportācijas', 'Gulags'. Jau 1939.gadā 11. oktobrī – gandrīz gadu pirms okupācijas, pirms šo valstu neatkarības likvidēšanas – tika plānots Baltijas tautu genocīds.

1941.gada 14.jūnijā aizvestie un arestētie bija tie cilvēki, kuri Neatkarīgās Latvijas laikā uzticīgi kalpoja savai valstij. Izsūtīja un arestēja valsts un pašvaldību darbiniekus, tiesnešus, virsniekus, izglītības darbiniekus, laukaimniekus, Zemnieku savienības biedrus, aizsargus. Tika izsūtīti arī šo cilvēku ģimenes loceklji. Deportācijas skāra 0,74% Latvijas iedzīvotāju. Skatoties uz procentiem, kāds varbūt nodomās, – nav jau daudz, pat nav 1%, bet, ja pasaka skaitli, – aptuveni 15 tūkstoši cilvēku. Baltinavas pagastā pašlaik dzīvo nedaudz vairāk nekā 900 iedzīvotāju. Tātad Latvijas kartē palika tukšas apmēram 15 šādas Baltinavas. No pagasta tika izvesti 45 cilvēki. Deportācijas laikā vīrieši šķirti no ģimenēm,

Augs ozoli. Katra Baltinavas pagasta iestāde rūpējās par sava ozola stādišanu, bet vienu koku Viļakas ielas malā iestādīja visi kopā. Lai aug un zaļo, – vēlēja talcinieki.

apcietināti un nosūtīti uz koncentrācijas nometnēm Sverdlovskas apgabalā, sievietes un bērni nometināti Krasnojarskas apgabalā. No Baltinavas pagasta tālo ceļu izsūtījumā mēroja Ločmeļa Vincenta ģimene. Sieva Eleonora ar bērniem Juri, Beāti un Irīnu nonāca nometinājumā Nazarovas rajonā. Mācītājs P. Apšiniņš, aizsargs Jūlijs Metums, Rūdolfs Silis ar ģimeni un daudzi citi.

Beāta Ločmele atceras: "Mūs aizveda taigā. Tur bija kādas trīs mājas. Tas, kurš mūs atveda, teica, – ja domājat bēgt, taiga ir 300 kilometri... Atradām kādu tukšu, vecu māju, gulējām uz grīdas. Tā pavadijām visu ziemu. Malkas nebija, gājām lasīt žagarus, siltums gan nekāds lielais nebija. Mamma strādāja kolhozā, bet algu tur nemaksāja. Lai dabūtu kādu pārtiku, mamma to iemainīja pret drēbēm. Kad apgērba vairs nebija, ko mainīt, mamma aizgāja pie komandanta un prasīja darbu, par kuru maksā algu, jo nav, ko ēst. Bet komandants atbildēja: "Tāpēc jau jūs uz šejieni atsūtīja, lai jūs nomirstat."

Mīrušo skaits bija 25% no represēto kopskaita. Galvenokārt nāve savu plāju bija izvērtusi no 1941. līdz 1945.gadam, proti, kara laikā, kad koncentrācijas nometnēs un nometinājuma vietās bija sevišķi necilvēcīgi dzīves apstākļi. Visvairāk nāve izretināja vīriešus, otrā grupa – bērni, tad vecie cilvēki. Baigajā gadā iesāktais latviešu tautas genocīds turpinājās otrs padomju okupācijas laikā – 1949.gada 25. martā. No Baltinavas pagasta deportēja 32 ģimenes (107 cilvēkus) – 38 vīriešus, 69 sievietes, 16 bērnus līdz 7 gadu vecumam. Ločmeļi no Obeļovas – 6 cilvēki, Kanepi no Staņkovas – 9 cilvēki, Boldāni no Aususalas – 6 cilvēki, Logini no Begunovas – 5 cilvēki, Zelči no Svētunes – 6 cilvēki, Medni,

Mežali, Keiši, Slišāni, Bankovi, Tomi, Kaši, Diči, Supes un citi.

Kāpēc? Jānis Ločmelis stāstīja: "Mūsu saimniecībā bija 7 govis, viens zirgs, ap 14 ha zemes, no tiem 9 ha arāzeme, bija kuļmašina, graudu tirāmā mašīna, linu griežamā mašīna, skaidu taismāma mašīna, bet tas viss tika darbināts ar zirga spēku, nekādas motortehnikas nebija. Visus darbus veicām paši spēkiem, nekādu papildus darbaspēku neizmantojām." Tātad viens apstāklis bija – pārāk liela zemnieku saimniecība jeb kulaku saimniecība.

Daudzas ģimenes izveda arī politisku apstāklu dēļ. 25.martā 33 ešelonos tika deportēti aptuveni 43 tūkstoši cilvēku, tajā skaitā aptuveni 10 tūkstoši bērnu. Salīdzinot ar 1941.gada jūniju, tas bija trīs reizes lielāks cilvēku skaits. Cilvēki tika aizvesti dzīvot svešā vietā. Kur dzīvot? Ko ēst? Kā nopelnīt, kur strādāt? Jānis Ločmelis stāstīja, ka celā viņi pavadīja mēnesi, braucot cauri Ķeņingradai, galapunkts bija Omskas apgabals, Marjanovkas rajons. 9 ģimenes, ap 50 cilvēkiem, ieskaitot Jāņa ģimeni, tika nometinātas pussabrukušā ēkā. Visiem bija jāiztiekt ar balandas zupu reizi nedēļā un kaut kādām paliekām, ko spēja atrast dabā. Jānis nodarbojās ar graudu kodināšanu, ar bulļiem pieveda graudus sējmašīnām, apstrādāja zemi. Tajos laikos nebija noteikts darba stundu skaits, bet bija jāizpilda noteikta dienas norma. Reizēm bija jāiet arī zagt sovhoza tīrumos, noliktavās, lai nenomirtu badā. Pēc septiņiem Sibīrijā pavadītiem gadiem beidzot bija iespējams atgriezties Latvijā. Daudzi neizturēja, -gan mazi bērni, gan veci cilvēki, vīri un sievas neatgriezās, palika guļam tur, Sibīrijas plašumos.

Biedrība "Ritineitis" realizē projektu

Brīvprātīgais darbs – veids, kā darīt pasauli labāku

"Kopā varam Ziemeļlatgalē"

Projekts "Kopā varam Ziemeļlatgalē" veicina iedzīvotāju iesaistīšanos nevalstiskajās organizācijās un aktivizē brīvprātīgo darbu, veidojot atpazīstamību un savstarpējos kontaktus.

Biedrība "Skolēnu vecāku biedrība" darbojas kopš 2007.gada, un tās darbibas mērķis ir sekmēt Viļakas un tās apkātnē dzīvojošo bērnu un jauniešu pašizaugsmi, kā arī vecāku iesaisti savu bērnu audzināšanā, kas notiek ciešā sadarbībā ar Viļakas jauniešu māju un Viļakas Valsts ģimnāziju.

Stāsta biedrības "Skolēnu vecāku biedrība" valdes locekle MADARA JEROMĀNE:

-Sākotnēji biedrība darbojās Viļakas pamatskolā, kur tika iestenotas dažādas neformālās izglītības aktivitātes Anželikas Ločmeles, Ligas Leitenas un Ineses Rēvaldes vadībā, kam

Sabiedrības integrācijas fonda

Kultūras ministrija

sekoja sadarbība ar mani un jauniešu centru, arī Viļakas Valsts ģimnāziju.

Biedrībā darbojamies pašmotivēti un pēc brīvprātības principa. Tas ir sirdsdarbs, kas nav vērsts uz peļņas gūšanu, bet gan uz mūsu pašu apkārtnes iedzīvotāju labklājības celšanu.

Darbošanās biedrībā ir iespēja iesaistīties sabiedrībā notiekošajos procesos, iespēja pozitīvi ietekmēt apkārt notiekošo, iesaistīties sabiedriskajā līdzdalībā, pilnveidojot vietējās kopienas iedzīvotāju iespēju klāstu, veicināt arī viņu līdzdalību.

Biedrības pastāvēšanas laikā īstenoti gan programmas Erasmus+ jauniešu apmaiņas projekti, gan veselīga un sportiska dzīvesveida aktivitātes, plaši neformālās izglītības aktivitāšu klāsts. Liels ieguvums ir programmas "PuMPuRS" īstenošie projekti, kur veicināta jauniešu mērķiecība un

motivācija savas nākotnes plānošanai un veiksmīgas karjeras veidošanai, celta skolēnu parlamenta kapacitāte. Skolēni labiekārtojuši parlamenta telpu Viļakas Valsts ģimnāzijā, piedalījušies dažādu neformālās izglītības aktivitāšu organizēšanā un īstenošanā, kas veicinājis jauniešu līdzdalību, saliedētību un radījis lielāku piederības sajūtu savai kopienai, tā pilnveidojot savas prasmes.

Darbošanās nevalstiskajās organizācijās ir piennesums vietējai sabiedrībai, tāpat tā ir iespēja pašrealizēties, veikt brīvprātīgo darbu sev interesējošā virzienā, iesaistot un ieinteresējot arī citus brīvprātīgā darba kustībā.

Brīvprātīgais darbs ir veids, kā padarīt labāku mūsu pasauli, tas ļauj pilnveidoties un sasniegt arvien jaunas virsotnes. Ir lietas, ko spējam izdarīt pašu spēkiem, jo ne vienmēr jāgaida no citiem, neviens mums nav parādā tikai tāpēc, ka maksājam nodokļus un esam ievēlējuši attiecīgu lēmējvaru. Rīcība ir virzība uz mērķi, un brīvprātīgais darbs ir mērķtiecīga rīcība darīt labu!

Publikācija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Ritineitis".

* Apmaksāts
Lappusi sagatavoja Z. Logina

Foto – Z. Logina

Saruna ar jauno skolotāju

Gribēja kļūt par prezidentu

Irēna Tušinska

Nereti rakstām par jauniešiem, kuri no lielpilsētām atgriežas, lai dzīvotu un strādātu Balvos. Atšķiribā no viņiem KIRILS LAICĀNS nekad nav vēlējies pamest dzimto pilsētu, jo vieta, kur uzaudzis, ir piemērota viņa raksturam un izpratnei par dzīves patiesajām vērtībām. Kirils ir viens no jaunajiem skolotājiem, kuri šoruden uzsāka darbu Balvu novada skolās. Jaunais pedagogs cer, ka arī pēc pieciem un vairāk gadiem turpinās mācīt skolēnus, jo viņu nebiedē ne mazās algas, ne izglītības sistēmas nesakārtotība. Pārvarēt visas grūtības Kirilam palīdzēs nospraustais mērķis – padarīt mācību stundas aizraujošas, lai skolēni uz tām nāktu ar prieku.

Kirils ir viens no tiem samērā reti sastopamajiem Balvu jauniešiem, kurš nekad nav vēlējies meklēt laimi lielkās pilsētās vai ārzemēs. Pabeidzis Balvu pamatskolu, vēlāk Balvu Valsts ģimnāzijas datorgrafikas novirziena klasi un 2019.gadā Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā ieguvis pirmā līmeņa augstāko izglītību programmēšanā un datortīku administrēšanā, Kirils saprata, ka nekur nav tik labi kā mājās. Kādu laiku pastrādājis Iekšlietu ministrijas iestādē Viļakā, pēc tam – par projektu koordinatoru biedrībā “Raibais kakis” un dažus gadus – par tāmētāju Gulbenes celtniecības uzņēmumā, kā arī par Tilžas pamatskolas datortīkla administratoru, šajā mācību gadā Kirils nolēma pievērsties jaunai darbības jomai – pedagoģijai, piekrītot kļūt par Balvu Valsts ģimnāzijas un Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas programmēšanas skolotāju. Vēloties izzināt vēl vienu mūsdienīgu specialitāti, augusta beigās Kirils attālināti sāka apgūt arī robotikas kursu Daugavpils Universitātē.

Kāpēc, atšķiribā no daudziem citiem jauniešiem, kuri pēc skolas un studijām labprātāk dzīvo Rīgā vai dodas uz ārzemēm, izvēlējāties savu dzīvi saistīt ar dzimtajiem Balviem?

– Nekad neesmu gribējis doties kaut kur projām. Turklat man te pieder dzīvoklis. Manuprāt, dzīvojot lielkās pilsētās, cilvēki mazliet sabojājas, kļūstot augstprātīgi. Mainās viņu vērtības. Pēc dabas esmu ļoti labsirdīgs un godīgs. Tas reizēm pat traucē, jo cilvēki dažreiz mēģina mani izmantot. Bet esmu tāds, kāds esmu. Man patīk mūsu pilsēta. Protams, te ir arī savi trūkumi. Piemēram, ja pasaki kaut ko vienā pilsētas galā, to tūlit jau zinās otrā. Bet citādi man šeit viss patīk. Daudzas iespējas pavēra arī attālinātā strādāšana, kas kļuva populāra Covid pandēmijas laikā. Piemēram, mana draudzene, kura pandēmijas dēļ Latvijas Universitātē pārsvarā studēja attālināti, arī tagad, strādājot Rīgā, Centrālajā statistikas pārvaldē, nedēļu strādā no mājām un tikai pāris dienas nedēļā pavadu Rīgas birojā.

Kā ir strādāt skolā, kurā pats savulaik mācījāties?

– Pedagogu kolektīvs mani uzņēma ļoti labi un sirsniģi.

Vienīgi pirmajā dienā, atrākot uz pedagoģisko sēdi, sākumā jutos nedaudz samulsis, jo no pedagoģiem, kuri tajā piedālījās, aptuveni 70 % bija mani bijušie skolotāji.

Kādi būs Jūsu galvenie izaicinājumi, uzsākot darbu skolā?

– Neuzskatu, ka būs kaut kādi īpaši izaicinājumi. Nospraužu mērķus, ko vēlos skolēniem iemācīt, un cenšos tos sasniegt. Lai padarītu mācīšanos interesantāku un mazliet jautrāku, gribu programmēšanai pievienot arī grafisko daļu, ne tikai mācīt cipariņus un burtiņus. Spriežot no manas personīgās pieredzes, – jo stundās ir interesantāk, jo lielākā vēlme mācīties.

Lai gan mācību gads tikko sācies, kādi ir pirmie iespādi par skolotāja darbu?

– Man patīk mācīt cilvēkiem noderīgas lietas. Iespējams, tas ir manos gēnos, jo arī vecmamma agrāk bija pedagoģe.

Nebiedē skolotāju mazās algas un mūžīgā izglītības sistēmas nesakārtotība?

– Uzsākot darbu, par to vispār nedomāju. Prātoju tikai, kā produktīvi un efektīvi iemācīt mācību vielu, lai mani audzēknī pēc tam spētu sevi realizēt dzīvē.

Kas savulaik veicināja Jūsu interesi par tehnoloģijām?

– Kopš bērnības vienmēr interesējos, kā strādā televizori, telefoni un datori. Kamēr mājās vēl nebija datora, ar *bakstīšanās* metodi mēģināju saprast, kā darbojas viens vai otrs aparāts. Kad uzradās pirmais dators, darbu ar to apguvu patstāvīgi. Arī vectevis, būdams jau cienījamā vecumā, turpina darboties ar datoriem. Man vienkārši tas patīk. Pārņem jauku sajūtu, ja pēc manas darbošanās tehnika sāk strādāt. Tas sniedz lielu gandarijumu.

Vai savulaik bērnībā varējāt iedomāties, ka kādreiz pats būsi skolotājs?

– Godīgi sakot, nē. Tāda doma, nekad neienāca prātā.

Par ko tolaik vēlējāties kļūt?

– Līdz 4.klasei, ja kāds jautāja, par ko vēlos kļūt, atbildēju – par prezentantu.

To domu esat jau atmetis?

– Pagaidām tā atrodas izstrādes stadijā, gaida savu laiku...

Ko labprāt darāt no darba brīvajā laikā?

– Prieku sagādā trenažieru zāles apmeklēšana. Man ir divi brīnišķīgi suņi, ar kuriem kopā dodamies uz mežu baudīt dabas mieru un klusumu. Viens no maniem hobijiem ir Japānu animācijas jeb Animē skatišanās. Tas atslābina un novērš domas no ikdienas rūpēm. Lasu arī mangu – tas ir tas pats Animē, tikai komiksū veidā.

Kāpēc jaunieši reti izvēlas skolotāja profesiju?

– Grūti pateikt. Iespējams, tas saistīts ar nelielajām algām. Varbūt jaunieši negrib uzņemties tik lielu atbildību. Noteikti ir arī tādi, kuri izvēlas šo profesiju, bet es personīgi nepazīstu nevienu, kurš jau skolas laikā apgalvotu, ka grib kļūt par pedagogu.

Foto - E. Gabravovs

Sveicināts pedagogu saimē! Kirils ir viens no jaunajiem pedagoģiem, kurus šī gada augusta skolotāju konferencē uzņēma novada pedagogu saimē.

Kā Jums šķiet – ar skolēniem kopīgu valodu vieglāk atrod gados jauni vai pieredzējuši pedagoģi?

– Tas atkarīgs no paša pasniedzēja. Jaunākie zina visus aktuālākos *trendus*, kas pieejami internetā, un viņiem ir vairāk tēmu, par ko komunicēt ar audzēkniem. Cik esmu dzirdējis, vecāki skolotāji skolēniem patīk, jo ir labsirdīgi. Viennozīmīgi nevar pateikt, kurā vecumā pedagogam ir vieglāk saprasties ar bērniem. Nav sliktu skolotāju, vienkārši ir skolotāji, kuri pielieto nepareizas metodes.

Kur sevi redzat pēc pieciem gadiem? Joprojām būsi skolotājs?

– Domāju, ka jā. Paralēli gribu apgūt vēl vairākas programmēšanas valodas. Šī lieta mani saista, un gribas savas zināšanas nodot nākamajām paaudzēm. Ja patīks robotikas kurss, ko esmu iesācis, un, ja to pabeigšu, varētu vadit arī kādu robotikas pulciņu. Pagaidām cenšos iejusties jaunajā – skolotāja – profesijā, jo viena lieta ir mācīt, bet pavisam cita – gatavoties stundām. Tas ir ļoti laikieltpīgi.

Ko gribētu novēlēt sev, kolēģiem un skolēniem jaunajā mācību gadā?

– Lai piepildās visas apņemšanās! Lai skolēni centīgi mācās, jo dzīvē zināšanas noderes. Sev novēlu palikt tādam, kāds esmu, un nenovirzīties no paša nospraustā ceļa!

Vadība un speciālisti tiekas ar iedzīvotājiem

Atslēdz katru otro lampu

Maruta Sprudzāne

Balvos notiek iedzīvotāju tikšanās ar Balvu novada vadību un speciālistiem, ko organizējusi Balvu pilsētas pārvalde. Runā par paveikto, uzķausa cilvēku teikto un iezīmē darāmo turpmākajos gados.

• Vai nākotnē būs iespējams sakārtot “zaļo māju” Brīvības ielā, kas atrodas Balvu muižas tuvumā un atgādina graustu? Joprojām šis ir sarežģīts jautājums. Īpašumam mainījies statuss, jo māja kļuvusi par reģiona nozīmes kultūras pieminekli. Tas paver iespēju rakstīt projektus, lai piesaistītu finansējumu, līdz ar to dod arī cerības par ēkas sakārtošanu. Konkrētais statuss nozīmē, ka nama iekšpusē atļauta pārbūve pēc pašu ieskatiem, bet no ārpuses tam jāizskatās vēsturiski. Patlaban māja ir daļēji apdzīvota, tur ir privātdzīvokļi un trīs arī pašvaldībai piederoši dzīvokļi.

• Pilsētā īstenojas radošas idejas. Balvu Mākslas skolas iekšpagalmā izveidota radošā terase – āra klase. Savukārt Jāņa Logina un Ezera ielas stūri sola iekārtot suņu dresūras laukumu. Ir domāts arī par atkritumu urnu uzstādīšanu pilsētā suņu atstāto nesmukumu savākšanai. Pie reizes var atgādināt – Lāča dārzā ir atvērta un var apmeklēt tur jaun-

uzstādīto tualeti.

• Lai taupītu elektroenerģiju, pilsētā tagad atslēdz katru otro apgaismojuma lampu. Arī apgaismojuma sistēmas nomaiņa pilsētā, pārejot uz led lampām, devusi vērā īemamu ietaupījumu. Proti: pirms sistēmas nomaiņas jūlijā mēnesī elektroenerģijas izmaksas sastādīja 16 tūkstošus eiro, 2021.gadā – tuvu 5 tūkstošiem eiro, bet šogad cenu sādārdzinājuma dēļ gan bijušas nedaudz lielākas – ap 6 tūkstošiem eiro.

• Jaunu izskatu pilsētā ieguvušas divas ēkas – Balvu Mūzikas skola un Balvu novada pašvaldības administrācijas nams. Par vietējās nozīmes uzņēmējdarbības attīstības centru kļuvusi bijušā gaļas kombināta degradētā teritorija. Līdzīgs objekts mazākā mērogā pabeigts Partizānu ielā 66, kur drīzumā arī gaida ierodamies uzņēmēju. Labo darbu sarakstā ir Tautas ielas posma atjaunošana, Bērzu un Jaunatnes ielas asfaltēšana, sakārtotais stāvlaukums pie kultūras un atpūtas centra, nobeigumam tuvojas arī Vidzemes ielas sakārtošana.

• Pārvērtības piedzīvo Balvu muižas nams Brīvības ielā. Tam uzlikts jauns jumts, izremontēts pagrabstāvs, noslēgts līgums par iekštelpu remontu. Vienlaikus izstrādā Balvu muižas apbūves tematisko plānojumu, ko cer pabeigt nā-

kamājā gadā un uzskata par būtisku Balvu pilsētas nākotnei. Aicina atsaukties arī iedzīvotājus, izsakot savus priekšlikumus un ierosmes, kas turpmāk varētu apdzīvot bijušās muižas telpas un kam tur vajadzētu atrasties pēc remontdarbiem.

• Ir izstrādāta tehniskā dokumentācija Daugavpils ielas atjaunošanai posmā no Pilsoņu ielas līdz Brīvības ielai. Projekts paredz kanalizācijas, ūdensvada un lietus ūdeņu novades sistēmu izveidošanu un sakārtošanu, arī ietves izveidi un stāvlaukumu pie pirmsskolas izglītības iestādes “Pilādzītis”.

• Uzskata par nepieciešanu izveidot ielu, trotuāru, citu teritoriju atjaunošanas un sakārtošanas prioritāro sarakstu, pēc kā vadīties pilsētā veicamo darbu plānošanā tuvākai un tālākai nākotnei. Šāda informācija svarīga arī novada domes deputātiem un iedzīvotājiem.

• Balvos noslēgušies ūdenssaimniecības attīstības 3.kārtas darbi. Tuvākajā nākotnē cer uzsākt arī šāda projekta 4.kārtas darbus. Balvos joprojām ir privātmājas un ielas (aus-trumu flangs), kur iedzīvotājiem nav pieejami kanalizācijas un ūdensapgādes centralizētie pakalpojumi.

• Partizānu ielā 21 drīzumā beigsies balkonu remontdarbi, Teātra 6 namam noslēgts līgums par jumta nomaiņu.

Apsveicam!

Dejoja, dejoja, kamēr sadejojās

30.jūlijā Viļakas Vissvētās Jēzus Sirds Romas katoļu baznīcā viens otram 'jā' vārdu teica un solījās būt kopā kā priekos, tā bēdās Viksnas pagasta iedzīvotāja LOLITA SEKACE un Tilžas pagasta iedzīvotājs ARVIS ZELČS. Jauno pāri dzīvē ievadija Alvis un Ruta Sekači.

Lolitas un Arvja dzives ceļi liktenīgi krustojās pirms pieciem gadiem abu kopīgās draudzenes dzimšanas dienā. Lai arī līdz tam brīdim abi pazīstami nebija, šajā jubilejā jaunieši viens otru pamanīja, uzrunāja un apmainījās ar padomiem par to, kā būtu pareizi jāleķur grils. Taja pašā dienā Balvu estrādē notika balle, kurā Arvis uzlūdzza Lolitu uz deju. "Nodejojot vairākas dejas, sapratām, ka paziņāns jātūrpina, un iedevām viens otram telefona numurus. Tā sākās mūsu kopīgais stāsts nu jau piecu gadu garumā, kas no draudzības pārauga par mīlestību un nu ir vainagojies ar kāzām," teic Lolita.

Jaunlaulātie atzīst, ka kāzu dienā laiks skrēja vēja spārniem – pirms ceremonijas gan Lolita, gan Arvis juta satraukumu, viņi nevarēja sagaidīt, kad viens otru ieraudzis un teiks skaisto 'jā' vārdu. "Savā kāzu dienā sagaidījām daudz patīkamu pārsteigumu un laba vēlējumu no vedējiem un viesiem. Visi patīkami pavadījām laiku, sapratām, cik labi viesi mūs pazīst, kā arī, pateicoties brīnišķīgajai grupai "Vietu nav", lustējāmies dejas ritmos līdz pat rīta gaismai. Jutāmies gandarīti, jo viss izdevās, kā to bijām ieplānojuši," atzīst jaunā Zelču ģimene. Driz pēc kāzām jaunlaulātie devās nelielā kāzu ceļojumā uz Pērnnavu Igaunijā, kur baudīja dažādas SPA procedūras un viens otra klātbūtni. Lolita un Arvis atklāj vēl vienu savu mazo sapni – viņi iecerējuši doties garākā ceļojumā uz Itāliju, tikai šobrīd vēl isti nav zināms, kad tas piepildīsies. Šobrīd viņi abi dzīvo un strādā Rīgā – Lolitas darbs saistīts ar darbinieku apmācību un attīstību, savukārt Arvis darbojas pārdošanas sfērā.

Tagad, kad kopš kāzām pagājis jau mēnesis, jaunlaulātie atzīst, ka pēc sajūtām būtiski nekas nav mainījies, tikai laulību gredzeni pirkstā un fakts, ka viens otru oficiāli var saukt par vīru un sievu. Lolita smaidot teic, ka vienīgās būtiskās izmaiņas ir viņas jaunais uzvārds, pie kura vēl jāpierod.

Laimīgi, ka beidzot vīrs un sieva!

19.augustā Balvu novada Dzimtsarakstu nodalā gredzenus mija un par sievu un vīru kļuva balvenieši ALĪNA SKALOVA un EDGARS ABDULLAJEVS. Jaunā pāra liecinieki šajā īpašajā dienā bija viņu draugi no Alūksnes – Kristīne Haljandi ar dzīvesbiedru Agri Brokānu.

Alīnas un Edgara kopīgais stāsts sākās tālā 2019.gada 17.janvārī Alūksnē. Tā bija nelabvēlīgiem apstākļiem bagāta diena, kad lietū un sniegā izmirkusi Alīna devās uz mājām. Tobraid Edgars brauca garām ar automašīnu un, ieraugot izmirkuso meitenei, apstājās, lai piedāvātu viņu aizvest uz mājām. Tagad viņi teic, - laikam tas bija liktenis, jo kopš tā briža sākās Alīnas un Edgara kopīgais dzīves stāsts, kas nu vainagojies ar kāzām.

Jaunais pāris stāsta, ka viņu īpašā diena izdevās pasakaina, sākot ar īpaši vasarīgajiem laikapstākļiem, kas lutināja visas dienas garumā. Pēc svīnīgās ceremonijas dzimtsarakstu nodalā Alīna un Edgars kopā ar viesiem devās uz svīnību vietu Rugāju pagasta "Rūķišos", kur piedzīvoja ļoti daudz patīkamu pārsteigumu un emocionālu mirķu.

Pēc kāzām jaunlaulātie atgriezušies ierastajās ikdienas gaitās un plāno dzīvot Balvos. Alīna un Edgars ir vecāki diviem skaistiem bērniem – meita uzsākusi skolas gaitas 1.klasē, savukārt dēliņš tikai nesen nācis šajā pasaulei. Jautāta par sajūtām, kad kļuvusi par oficiālu sievu, Alīna teic: "Par to vēl grūti spriest, jo kopš mūsu kāzu dienas vēl pagājis mazs laiks. Tomēr ar sievas lomu nāk arī jauni pienākumi. Dzīve kopā mums jau ir pierasta lieta, vienīgais jaunums ir gredzens uz pirksta. Patiesībā šo sajūtu nevar ne aprakstīt, ne izstāstīt – to vajag piedzīvot. Ceru, ka mūsu kopdzīve būs spoža, krāsaina un pārsteigumiem pilna!"

Jaundzimušie

Klūdas labojums:

16.augustā pulksten 18.44 piedzima meitenīte. Svars – 3,685kg, garums – 55cm. Meitenītes mamma Ilze Seipule dzīvo Gulbenes novada Litenes pagastā.

19.augustā pulksten 7.01 piedzima meitenīte. Svars – 3,030kg, garums – 52cm. Meitenītes mamma Laura Salaka dzīvo Alūksnē.

21.augustā pulksten 22.25 piedzima puika. Svars – 3,530kg, garums – 54cm. Puisēna mamma Jana Kļaćica-Nagaļa dzīvo Rēzeknē.

23.augustā pulksten 6.58 piedzima meitenīte. Svars – 3,225kg, garums – 53cm.

Meitenītes mamma Līga Bogdane dzīvo Balvu novada Tilžas pagastā.

24.augustā pulksten 12.24 piedzima meitenīte. Svars – 3,040kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Līga Amantova dzīvo Balvu novada Vectilžas pagastā.

30.augustā pulksten 11.10 piedzima meitenīte. Svars – 3,580kg, garums 59cm. Meitenītes mamma Viktorija Krilova dzīvo Balvos.

30.augustā pulksten 21.33 piedzima puika. Svars – 3,695kg, garums 57cm. Puisēna mamma Elīna Keiša dzīvo Balvu novada Baltinavas pagastā.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

Meklējam atbildi

Pārkāpums vai necieņa pret iedzīvotājiem?

Redakcija saņēmusi sašutušas iedzīvotājas vēstuli par bīstamu situāciju, kas, pateicoties tuvu krustojumam novietotajam "Ecolines" pasažieru autobusam, regulāri rodas Partizānu un Tautas ielu krustojumā.

14.septembrī iedzīvotāja rakstīja: "Šodien autobuss novietots pat ne piecu metru attālumā no krustojuma. Šoferi rada joti bīstamu situāciju skolu un bērnudārzu tuvumā. Braucu ārā no krustojuma un neko nerēdu, kamēr neizbraucu līdz krustojuma vidum. Vai tiešām ir kaut kam jānotiek, lai šī problēma tiktu risināta?"

Autobusam nav jāatrodas līdzās gultai

Šī nav pirmā iedzīvotāju sūdzība, un par problēmu, ko izraisa SIA "Norma-A" "Ecolines" autobusu novietošana tam neparedzētās vietās, "Vaduguns" rakstījusi arī iepriekš. Tā kā ceļu satiksmes noteikumus šo autobusu šoferi nav pārkāpuši, Balvu novada pašvaldības policijas priekšniece Rita Kravale uzskata, ka tas vienkārši ir cieņas jautājums: "Šādas sūdzības no iedzīvotājiem saņemam regulāri un regulāri tās pārbauðām. Taču likumu šie šoferi nepārkāpj. Jā, viņi traucē redzamību. Esmu pati personīgi zvanījusi firmas īpašniekam un saņēmusi atbildi: "Ja kaut ko pārkāpj, lieciet sodus, bet šoferi liks autobusus, kur liek. Satiksmes noteikumus viņi nepārkāpj, jo transportlīdzekli piecu metru attālumā no krustojuma drīkst novietot. Esam staigājuši un mērījuši attālumu pat ar mērlenti. Uzskatu, ka tā vienkārši ir necieņa pret pilsētas iedzīvotājiem. Esmu runājusi arī ar uzņēmuma "Balvu autotransports" vadītāju, kurš paskaidroja, ka šai firmai ir piedāvāts novietot autobusus uzņēmuma teritorijā Ezera ielā, bet šoferiem šķiet, ka ir pārāk tālu jājet līdz viesnīcāi." Pašvaldības policijas priekšniece pastāstīja, ka arī citas starppilsētu autobusu novietošanai izvēlētās vietas nereti ir nepārdomātas: "Piemēram, pie bērnudārza "Sienāzītis", kur sastrēgumstundas laikā jau tā ir apgrūtinoši novietot auto, lai vecāki varētu izņemt bērnus. Tik un tā noliekt stāvlaukumā autobusu un pat divus. Nu nav taču jābūt tā, ka autobusam ir jāatrodas blakus gultai. Var taču arī mazliet paitet."

Gaida uzņēmuma vadības atbildi

R.Kravale paskaidroja, ka šobrīd problēmas risināšanu pārņēmusi pilsētas vadība: "Esam apskatījuši divas potenciālās stāvvietas, kur varētu novietot šos autobusus. Vienu no tām ir Dzirnavu ielā 1, pie ezera, jo peldsezona ir beigusies."

Savukārt, vēršoties pie pilsētas vadības, uzzinājām, ka šī problēma tiek risināta jau sen, bet pagaidām bez rezultātiem. Sodit šos šoferus nevar, jo ceļu satiksmes noteikumi netiek pārķapti. Neviens no piedāvātajiem stāvvietu variantiem viņus neapmierina, jo

Foto - I.Tušinska

Vai jāgaida, kad notiks avārija? Arī piecu metru attālumā no krustojuma novietots autobuss pamatiņi traucē Partizānu ielas pārredzamību. Šķērsojot krustojumu no viesnīcas pusēs, autovadītājs riskē sadurties ar citu auto, kas tobrīd pārvietojas pa Partizānu ielu pilsētas centra virzienā, jo autobusa dēļ to vienkārši nerēz.

Foto - I.Tušinska

Dzen projām no visurienes. Ceturtdien "Ecolines" autobusa vadītājs stāvēšanai bija izvēlējies Tautas ielu otrpus krustojumam, līdzās pirtij. Autobusa šoferis apstiprināja, ka sava transportlīdzekļa novietošanai izvēlas vietas, kas atrodas pēc iespējas tuvāk viesnīcāi, jo citādi viņam ar somām būšot tālu jāiet. Virrietis atklāja, – lai kur viņš novietotu autobusu, tas visur traucē, kaut gan ceļu satiksmes noteikumus viņš nepārkāpj: "Mūs dzenā no visurienes. Novietoju Tautas ielā pie daudzdzīvokļu mājas, arī slikti, jo traucējot izbraukšanai no pagalma. Pirms kāda laika autobuss bija novietots Tautas ielas galā iepretim privātmājai. Tur gandrīz logus izsita. Bet specializētas stāvvietas mums nav. Tas jārisina uzņēmuma vadībai."

atrodas pārāk tālu no viesnīcas. Šobrīd pilsētas vadība nosūtījusi SIA "Norma-A", kas ir "Ecolines" autobusu īpašniece, oficiālu vēstuli ar piedāvātajiem risinājumu variantiem, taču atbilde pagaidām nav saņemta.

SIA "Balvu autotransports" vadītājs Valdis Ančs apstiprināja, ka SIA "Norma-A" īpašniekam ir piedāvājis nomāt stāvvietu uzņēmuma teritorijā Ezera ielā:

"Agrāk "Nordeka" autobusi stāvēja pie mums šajā stāvvietā, bet "Ecolines" šādu iespēju neizmanto, un mēs viņus nevarām ietekmēt. Mūsu stāvvietas izmaksas arī nav dārgas. Turklat, slēdzot līgumus ilgtermiņā, dodam atlaidi. Tas ir pašu īpašnieku lēmums, kur viņi tur savus autobusus. Esam piedāvājuši, bet viņi līdz šim ir aizbildinājušies, ka šoferiem būšot tālu jājet līdz viesnīcāi."

Īsumā

Trupinās meklēt risinājumu

Jau rakstījām, ka Latvijas Sarkanā krusta (LSK) Balvu nodajās zupas virtuvei nepieciešams finansiāls atbalsts, lai tā varētu turpināt darbu. Balvu novada pašvaldības Sociālās un veselības aprūpes komitejas vadītāja Ruta Cibule pastāstīja, ka vēstule no LSK vadības ar lūgumu piešķirt finansiālu atbalstu ir saņemta, taču tā ir pārāk vispāriga: "Mums nepieciešams saņemt detalizētāku informāciju no Latvijas Sarkanā Krusta, lai varētu pieņemt šādu lēmumu. Jāmeklē arī juridiskais ietvars, kā realizēt šo atbalstu. Taču šo jautājumu noteikti risināsim. Pagaidām runa ir par detaļām."

VUGD atgādina

Uz mežu ne tikai ar grozu

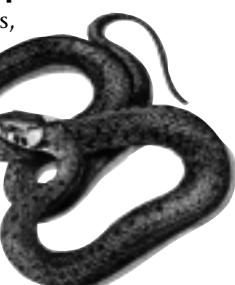

Šīs nedēļas laikapstākļi iedzīvotājos atkal rāsa vēlmi dотies mežā pārbaudit šī rudens sēnu ražu. VUGD atgādina, ka šogad ugunsdzēsēji glābēji jau 49 reizes steigušies palīgā cilvēkiem, kuri apmaldījušies mežā. Tādēļ pēc meža un purva veltēm jādodas pārdomāti, līdzī nemot ne tikai groziņu, kurā salikt meža un purva gardumus, bet arī pilnībā uzlādētu mobilu tālruni, pudeli ar ūdeni, kaut ko ēdamu, kabatas lukturi, medikamentus, ja tie jālieto katru dienu, pirmās palīdzības piederumus, svilpīti, personu apliecinšu dokumentu vai vismaz lapiņu ar uzrakstītu vārdu, dzīvesvietas adresi un kāda piederīgā tālruņa numuru, kā arī kompasu, ja mākat ar to rīkoties.

Lasītājs pamanīja

Ejiet uzmanīgi – neuzkāpiet!

Dodoties savās ikdienas gaitās, vairāki balvenieši pamanījuši Ezera ielā (aiz ģimnāzijas) pa ceļa braucamo daļu un to mālās rāpojam čūskas. Paldies Dievam, ka tie ir tikai zalkši, uz ko skaidri norāda to izskats. "Līdz šim redzējām samērā nelielus zalktiņus, kas rāpoja vai gozējās uz gājēju iemītajiem ceļiņiem starp Ezera ielas daudzdzīvokļu namiem (aiz ugunsdzēsēju dejo), kā arī uz iebraucamajiem grants ceļiem. Vairākkārt manījām arī uz lielā ceļa jau nobrauktus zalkšus. Bija arī gadījums, kad zalktis tika manīts Ezera ielas 41.nama 1.stāva kāpņu telpā, kur tas steidzīgi ierāpoja plaisā, kas izveidojusies starp paneljiem, – acīmredzot aizlīda uz pagabu pusī... Turkāt pagājušājā nedēļā uz ielas, ceļa malā, pamanījām nu jau vairāk nekā 50 cm garu rāpuli, kas nebija gājējiem vai automašīnām, un tas nebija diez ko patīkami. Bet, ja tai uzkāptu kāds savā telefonā iegrīmis bērns, čūska varētu arī iekost. Labi, zalktis nav idīgs, bet tomēr..." teic vairāki aculiecinieki.

"Skaidrs, ka zalktis uzturas vietās, kur ir mitrs, un Ezera iela tiem ir ideāla vieta, jo tur joprojām atrodas neapdzīvotā piecstāvu māja, aiz kuras vienmēr ir gara zāle, krūmi un mitrums. Vasaras vakaros no turienes skan varžu dziesmas... Viss jau būtu saprotams, – daba ienāk pilsētā, bet ne jau nu tik ļoti... Acīmredzot pilsētas vadībai būtu jāsāk sarunas ar šī neapdzīvotā nama īpašniekiem tā nopietnāk un jādomā par teritorijas sakopšanu. Tur ir tik daudz vietas – varētu ierīkot kādu atpūtas vietu bērniem un jauniešiem vai jebko citu pilsētniekiem lietderīgu," rosina balvenieši.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Kultūra

Novadnieci jauna dziesma

Septembrī klajā nācis Balvu puses dziesmu autores Rutas Ločmeles jaunākais singls "Dziesma par mājām". Dziesmas mūzikas un vārdu autore ir Ruta Ločmele, kura grupas "Sikspārnis" sastāvā kopā ar saviem brāļiem Jāni un Guntaru Ločmeļiem daudzkārt piedalījusies mūzikas festivalos "Osvalds" un "Savejē".

Dziesmas pirmsaskaņojums notika Balvos 1999.gadā mūzikas festivāla "Osvalds" ietvaros, un kā iedvesmas avots tās radīšanai bija autores dzimtās mājas Kubulos. Dziesma vēstī par to īpašo sajūtu, kas jebkuru cilvēku pārņem, atgriezoties mājās, kur viņu gaida kāds, kas viņu mīl. Kā stāsta autore: "Šīs dziesmas pirmsākumi radušies deviņdesmito gadu vidū, kad mūsu ģimenei – kā jau daudzām tajā laikā – ar iztikšanu nebija sevišķi spoži. Ar vecāku atbalstu mēs ar brāļiem paralēli mācībām bijām izveidojuši savu grupu un mēdzām spēlēt balles vietējos lauku klubos. Atceros vienu agru, agru rītu, – pēc tikko nospēlētas balles mēs iegriezāmies ceļā, kas veda uz mūsu mājām. Visapkārt bija tumšs, bet caur mašīnas stiklu es ieraudzīju gaismiņu, tā bija gaisma mūsu mājas logā – mūsu māmiņa jau bija pamodusies un gaidīja mūs mājās. Pēc ūsa brīža mēs visi lieliskā garastāvoklī jau sēdējām virtuvē, dzērām tēju, ēdām māmiņas nupat izcepto kefīraievārijuma kūku, sarunājāmies un smējāmies. Un es joprojām atceros to piederīguma un iederīguma sajūtu. To sajūtu, ka katrs no mums kā zobraziņš dod savu artavu, lai mūsu ģimene darbotos kā vienots mehānisms. Un apjautu, ka ne vienmēr sarežģītie laiki ir nelaimīgie laiki. Ja vien saglabājas vienots mērķis, ir sava vieta, kurā tu esi iederīgs un piederīgs. Ja ir pienākumi, kurus tu spēj veikt un tāpēc citi to novērtē. Ja tev apkārt ir cilvēki, kurus tu mīli un kuri mil tevi. Dziesma ir par to rītu. Un es visiem, it īpaši ķemot vērā situāciju pasaulē, novēlu, lai jums katram ir mājas un mīlie, kuri vienmēr gaida Jūsu atgriešanos."

"Dziesma par mājām" ierakstīta Kristapa Krievkalna skaņu ierakstu studijā, tās ierakstā piedalījušies: Kristaps Krievkalns – aranžējums, taustiņinstrumenti; Ēriks Upenieks – ģitāra; Ainars Zavackis – sitaminstrumenti, Ruta Ločmele – balss, basģitāra.

"Dziesma par mājām" tuvākajā laikā sāks skanēt "Latvijas Radio 2", bet šobrīd ir pieejama *Youtube*, *Spotify*, kā arī citas mūzikas straumēšanas vietnēs, kurās ir iespējams dzirdēt arī citas Rutas Ločmeles dziesmas.

Īsumā

Nosūta likumu caurlūkošanai

Valsts prezidents Egils Levits nosūtījis Saeimai otrreizējai caurlūkošanai 2022.gada 8.septembrī pieņemto Pašvaldību likumu, norādot uz trim būtiskiem problēm-jautājumiem saistībā ar likuma 58.pantā iekļautajiem regulējumiem. Vēstulē Saeimas priekšsēdētājai E.Levits atzīmē, ka 58. panta otrs daļas regulējums ir jāsaskaņo ar Satversmes 101. pantu, precīzējot, ka tikai Latvijas pilsoņi un Eiropas Savienības pilsoņi, kuri pastāvīgi uzturas Latvijā, var tikt ievēleti par iedzīvotāju padomes loceļķiem. Tāpat Valsts prezidents norāda, ka likuma 58. pantā ir jāiekļauj regulējums, ka "tikai Latvijas pilsoņi un Eiropas Savienības pilsoņi, kuri pastāvīgi uzturas Latvijā, ir tiesīgi tieši balsot par iedzīvotāju padomes loceļķu kandidātiem". Arī šajā gadījumā likumdevējam ir saistošas Satversmes 101.panta prasības. Valsts prezidents arī rosina papildināt likuma 58. pantu ar regulējumu par iedzīvotāju padomes kompetenci, pašam likumdevējam nosakot iedzīvotāju padomes kompetences kodolu. Savukārt 59. pantā vajadzētu iekļaut iedzīvotāju padomes tiesības lemt par līdzdalības budžeta izlietojumu.

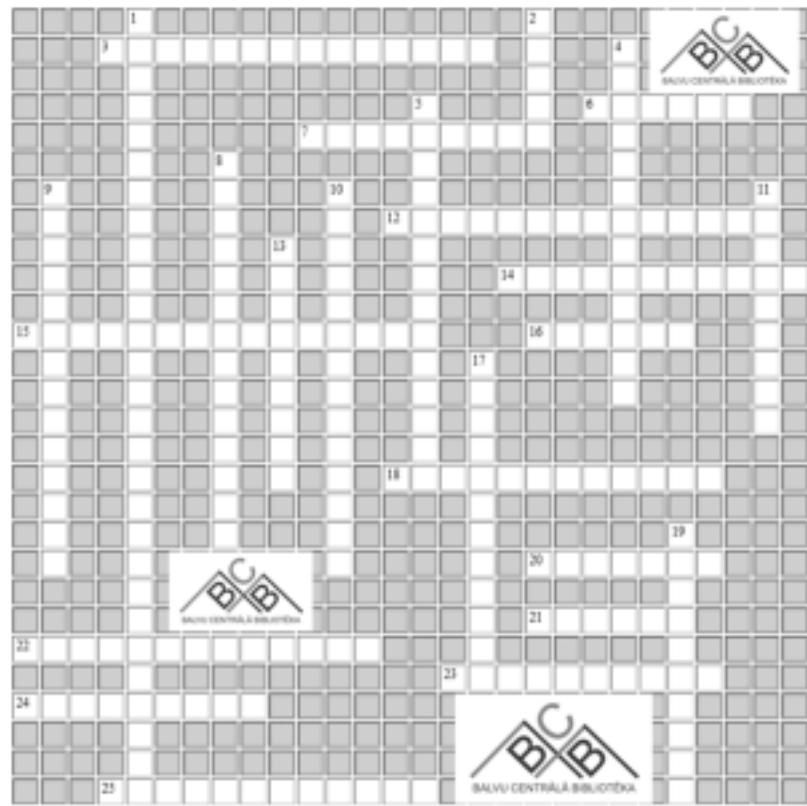
Prātnieks

9. kārtā

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālajā bibliotēkā, zvanot uz tālrungi 64522111 vai elektroniski uz e-pastu: evita@balvurcb.lv

Vertikāli

1. Augšdaugavas novadā, Naujenes pagastā, atrodas...
2. Bezpilota lidaparāts.
4. Septembrim raksturīga norise kultūrā.
5. Balvu novada bibliotēku pasākums sadarbībā ar Zvaigzni ABC.
8. Dzejoļu autore, Balvu puse pazīstama arī kā garšigu kūku cepēja.
9. Lībijas valsts līderis kopš 1969.gada.
10. Pedagoģs, dziedātājs, lokālās vēstures pētnieks (1904.-2005.).
11. Planētveidīgs Saules sistēmas objekts.
13. Rudens ogas.
17. Mūzikas pedagoģe, ērgelniece, kormeistare, strādā Balvu novadā.
19. Pēkšņa enerģijas atbrīvošanās Zemes gara zā, kā rezultātā veidojas seismiskie vilņi.

Horizontāli

3. Autore grāmatai "Trīs runči un viņu cilvēki".
6. Viņi izvairās no jebkāda veida dzīvnieku izcelsmes produktu lietošanas.
7. Parādība, kad kokiem nobirst lapas.
12. Bērzpils pagasta Beļauskos tiek veidots...
14. Rudens dārza gavīnieces, pasaulē dēvē par krizantēmām.
15. Latgaliešu politiķis un sabiedriskais darbinieks, katoļu garīdznieks, literāts, preses darbinieks (1864 – 1926).
16. Par rudens sākumu vēsti pirmās...
18. Dzejniece, prozaiķe, tulkotāja, scenāriju autore filmām, kura 3.septembrī svinēja apaļu jubileju.
20. Šogad īpaši jāsargā mājlopi no...
21. Latīniskais nosaukums ir 'Grus grus'.
22. Novadniece, kultūras darbiniece, kura ir saņēmusi virknī apbalvojumu.
23. Mītne, kas paredzēta cilvēkiem, kuri vecuma vai funkcionālu traucējumu dēļ nespēj sevi aprūpēt.
24. Franču rakstnieka Ervē Leteljē romāns.
25. Septembra mēneša autore Zvaigznes grāmatnīcās.

8.kārtas atbildes

Vertikāli: 1.Rieksts. 2.Mākoņi. 3.Vladimirs Zvorikins. 4.Batika. 7.Viljams Šekspīrs. 9.Klusējošās strūklakas. 10.Svitenes muīža. 11.Lauku balodis. 13.Dzērvenes. 14.Pēdējais klients. 16.Evija Gulbe. 20.Vilma. 22.Retba.

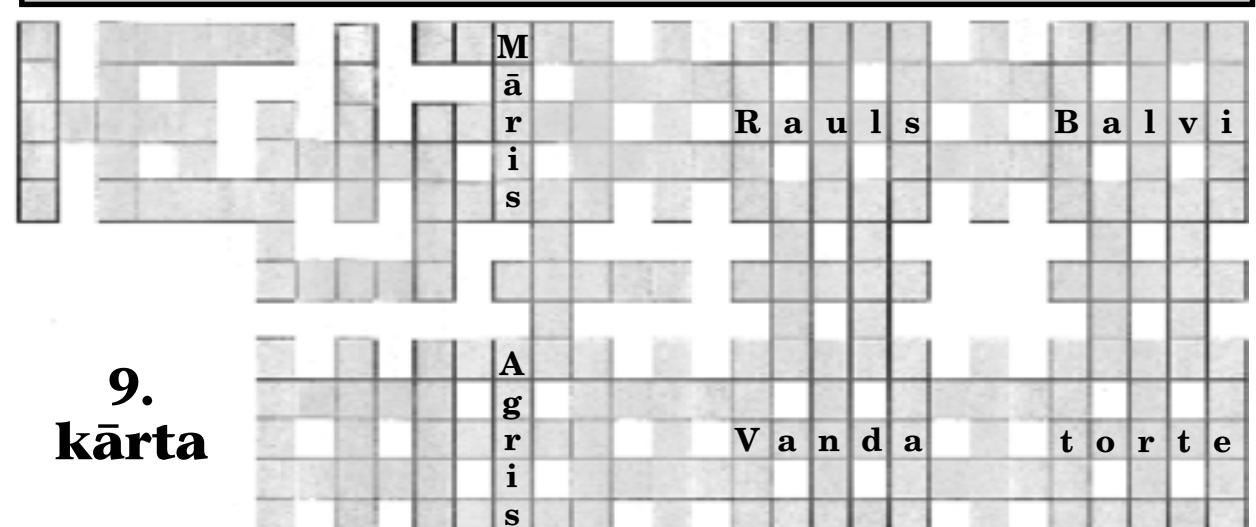
Horizontāli: 5.Inflācija. 6.Ogists Rodēns. 8.Kristofors Kolumbs. 11.Latvijas brūnā govs. 12.Sufražiste. 15.Degunlācīši. 17.Ābols. 18.Ikšķiles baznīca. 19.Hovards Hjūzs. 21.Māksla. 23.Gladiolas. 24.Elita Eglite. 25.Sēnes. 26.Vēlešanas.

Pareizas atbildes iesūtījuši: A.Mičule, Ā.Zeltkalne, I.Svilāne, I.Homko, L.Mežale.

Balvu no apgāda "Zvaigzne ABC" saņem IRĒNA SVILĀNE no Lazdukalna. Pēc balvas griezties Balvu Centrālajā bibliotēkā.

Magiskie vārdi

Uzdevums: visus magiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

Arkls - asaka - asara - asina - astes - Astra - ausis - bikla - birze - Cēsis - divas - dūres - Elita - eseja - Inese - jauna - kaija - kalns - kalte - karti - kases - kaste - kājas - Klāra - koris - labas - laiks - laipo - lelle - maizi - matos - mācīt - medus - netur - pakas - panna - pasts - peles - pilis - platu - riepa - saber - samts - salda - savas - sāpes - segas - sesks - sesto - siena - siers - sieti - sieva - sista - skats - skots - slimoi - stabs - stars - svēta - talkā - torīt - trako - tuvāk

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 13.oktobrim.

Magisko vārdu mīklu atrisināja: A.Mičule (Tilža), St.Lazdiņš, L.Krilova, G.Amantovs, T.Ivanova, P.Paideris, J.Pošeika (Balvi), I.Homko, L.Čerbakova (Medņevas pagasts), N.Mantone (Bērzkalnes pagasts).

8.kārtā veiksme uzsmaidīja INESEI HOMKO no Medņevas pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzi ķemēt personu apliecinošu dokumentu).

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Paziņojums

Jauna grupa no 30.septembra autoskolā "Delta 9V", Ezera ielā 3a. Iepriekšēja pieteikšanās. Tālr. 29208179.

Piedāvā darbu

Piedāvājam darbu diviem LENTZĀGA OPERATORIEM Balvu novadā. Samaksa pēc vienošanās. Tālr. 28600344.

Abonēji Otrdieni!?

Ļausim bērniem ilgāk palikt bērnībā

Kā vecākiem sabalansēt bērnu slodzi un ļaut viņiem būt bērniem ilgāk?

Pārslogojot bērus, mēs nereti liekam viņiem pieaugt pārāk ātri. Mācības, kur jāapgūst ne vien jaunā viela, bet arī iepriekšējos gados iekavētās zināšanas, ārpusstundu pulciņi, pienākumi mājās – kā vecākiem to visu sabalansēt, lai bērni nebūtu emocionāli pārslogoti? IKT pakalpojumu sniedzējs "Bite" sadarbībā ar psihoterapeitu ARTŪRU MIKSONU ir apkopojis vērtīgus ieteikumus vecākiem, kas palīdzēs labāk izprast bērna vajadzības un spējas, tā vienlaikus ļaujot viņiem ilgāk palikt bērniem.

Brīdi, kad bērns ir nonācis pārslodzē, tas likums karīgi ietekmēs viņa emocionālo stāvokli, raisot dusmas, skumjas, trauksmi un virkni citu negatīvu emociju. Tas savukārt ietekmē gan to, kā veiksies mācībās, ganto, cik daudz un dažādus pulciņus viņš varēs apmeklēt, kurus pienākumus mājās varēs paveikt. Arī vide un dzīves notikumi ietekmēs to, kā bērns jutīsies. Psihoterapeits A.Miksons skaidro, ka, bērnam nonākot pārslodzē, pašiem vecākiem ir būtiski saprast tās cēlonus. Tikpat svarīgi zināt, kā emocijas un pārslodze ietekmē motivāciju.

Temperaments nosaka bērnam atbilstošas nodarbes

Kā norāda A.Miksons, temperaments ir ierakstīts katra cilvēka individuālajā DNS kodā, nosakot bērnu slodzes noturību un kādas aktivitātes viņam būs piemērotākas: "Ja bērns pēc temperamenta ir mierīgs, "melanolisks", viņam noteikti nebūs piemēroti aktīvi sporta pulciņi un nodarbības. Jā, fiziskas aktivitātes viņa ikdienā noteikti ir jāiekļauj, bet varbūt ir vērts apdomāt, vai tiesām tā ir dalība futbola komandā, treniņi slidošānai vai boksā u.tml. Iespējams, viņam piemērotākas būs mākslas nodarbības un ģimenes izbraucieni ar divriteņiem. Un tad ir bērni, kuriem ir tik daudz enerģijas, ka to ikdienā nepieciešams burtiski *izlādēt* – tiem gan slodzes izturība ir lielāka un, papildus mācībām un mājas pienākumiem, sports būs īstais," saka psihoterapeuits.

Interesanti, ka ļoti bieži vecāki, kuriem ir mierīgs temperaments, nesaprot savus bērus, kuri ir ļoti aktīvi, un otrādāk. "Savā praksē esmu saskāries ar gadījumiem, kad vecāki, kuri pēc dabas ir mierīgi, domā, ka ar viņu aktīvo bērnu kaut kas nav kārtībā. Taču realitātē tās ir atšķirības temperamentā, kas vecākiem būtu ar laiku jāiemācās atpazīt sevī un savā bērnā, lai vislabāk piemērotu bērnam atbilstošu slodzi," piebilst A.Miksons.

Bērni nav salīdzināmi un viņiem jāļauj piepildīt savus sapņus

Ikvienam vecākam ir milzīgs risks nonākt situācijā, kad viņš sāk salīdzināt savus bērus ar citiem vienaudžiem. Tāpat bērnu pārslodzi var radīt vecāku nerealizētās ambīcijas, kas visbiežāk ir vecāku pašu sāpīgas atmiņas par zaudētu iespēju bērnībā. Piemēram, ir vecāki, kuri uzstāj, ka bērnam jāapgūst kāda

Pārdod

Z/S "Gračul!" pārdod jaunputnus un dējējvistas. Pieteikumi pa tālr. 29186065.

Skaldīta malka. Cena 40 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod keramzīta blokus. Tālr. 26336910.

Tirgo kūtsmēslus. Tālr. 26431999.

Pārdod sivēnus. Tālr. 26134471.

Pārdod LB teli. Tālr. 26302878.

Latvijā audzēta cūkgala. Ar piegādi. Tālr. 26326705.

Pārdod Audi A6 C4 Avant, 2.5 TDI, 1996g., TA 03.2023., auto labā kārtībā, EUR 1000. Cena apsariežama. Tālr. 29432996.

Pārdod īpašumu Rugājos – dzivojamā māja, divas saimniecības ēkas, zeme 5900 m², asfaltēts piebraucamais ceļš, EUR 29500. Tālr. 28232007.

Apsveikumi

Prieku kā saules glāstu
Ik rītu no jauna rast!
Un laimi ikdienas stāstā
Allaž nosargāt prast!

Veselību, dzīvesprieku, darbasparu
un Dieva svētību vēlam
Zentai Rakstiņai jubilejā!

Ilga, Pēteris

Lai steidzas laiks, tu paliec dzintarlāse,
Kas savu gaismu nebeidz izstarot.
Lai tikpat dāsna, sirsniga un jauka
Mums ilgi vari savu gaismu dot.

Mīli sveicam **Vilmu Garanču** 70 gadu jubilejā!
Novēlam stipru veselību, izturību un neizsīkstošu enerģiju.
Balvu Valsts ģimnāzijas kolektīvs

mūzikas instrumenta spēle vai sporta veids, kas pašam savā bērnībā nesanāca. Arī tad, ja bērnu tas vispār nesaista. Tiesa, ne vienmēr vecāki aptver, ka šādā veidā hiperkompenē savus nepiepildītos sapņus.

"Kā vecāki to var mainīt? Kā neskriet pakalpūlim? Vecākiem būtu pašiem ļoti racionāli jāizvērtē, kas bērnam tiešām nepieciešams, ko bērns jau dara, ko nedara u.tml. Vecākiem jāspēj apstāties, izvērtēt, kas bērnam ir labākais, pēc iespējas mazāk ietekmējoties no ārējiem apstākļiem, savas pieredzes un iedomātām sabiedrības normām. Ja bērna izvēlētais ceļš, piemēram, deju nodarbības klavierspēles vietā, būs neveiksmīgs, tā būs viņa paša pieļauta kļūda, ne vecāku, un bērniem ir jāļauj kļūdīties," ir pārliecināts eksperts.

Vecāku problēmas liek bērnam pieaugt ātrak

Lai nodrošinātu bērnam emocionāli veseligu vidi mājās, viņam ir jāstāsta par to, kas notiek ģimenē. Nevajadzētu vairīties bērnam stāstīt par problēmām, kas uztrauc vecākus, taču sarunā nav kopīgi jāmeklē situācijas risinājums problēmai, kas bērnu neskar. Tā teikt – bērniem nav jārisina pieaugušo problēmas! Piemēram, bērns nav jāiesaista attiecību, darba, finanšu problēmās, taču viņam ir jādod skaidrs signāls un pārliecība, ka šobrīd ģimenē ir saspringtāka situācija, ar kuru vecāki tiks galā. Neziņa bērnos rada nestabilitāti un arī mākslīgs vecāku smaida, sakot "Viss kārtībā!", nebūs risinājums.

"Augot vidē, kur bērns visu laiku dzird par problēmām, kas viņam netiek izskaidrotas, vienīgais veids, kā viņam tikt ar to galā, ir pāragri pieaugt. Ja tomēr sanāk bērna klātbūtnē runāt par kādu pieaugušo tēmu, bērnam ir jāpaskaidro, ka vecāki to atrisinās, tā viešot viņā pārliecību un mieru. Esam pieaugušie, uzņemamies atbildību, atzītam kļūdu un skaidrojam to," aicina A.Miksons.

Motivācija zūd, kad visa ir par daudz

Vecāki nereti meklē speciālistu palīdzību, kad šķiet – bērnam trūkst motivācijas! Taču visbiežāk motivācijas zudums ir sekas, nevis cēlonis. Iespējams, bērnam trūkst motivācijas īstenot vecāku ambīcijas, kas viņu nesaista, vai bērna dzīvē ir notikušas kādas pārmaiņas, kuras vecāki nav pamanījuši.

"Bērns reagē uz dzīves notikumiem. Ja bērnam pastāvīgi jādzird vecāku strīdi un bažas par ģimenes finansiālo stāvokli, bērna psihe ir pārņemta ar šo problēmu. Tādos mirklīs vecākiem šķiet, ka bērns kļūst pasīvāks un slinkāks, taču viņi neredz vai negrib redzēt patieso iemeslu. Tiklidz tiek atrisināta situācija mājās, arī viss pārējais sakārtojas. Bērnam atkal parādās vēlme būt aktīvam, socializēties, uzlabojas attiecības ģimenē un veidojas veselīgāka vide. Ja problēma netiek risināta, bērnu var motivēt

ar dāvanām, izklaidēm vai arī sodiem, taču ilgtermiņā tas rezultātu nedos. Lidzīgi ir ar pārslodzi – motivācija mācīties vai iet uz pulciņu zudīs tad, ja visa būs par daudz. Pārslodzes brīdi kāda no jomām gluži vienkārši cietīs," skaidro eksperts.

Viņš piebilst, ka motivāciju var ietekmēt arī dzīves notikumi, kurus bērns tobrīd pārēzīvo. "Vecāki vienmēr var uzdot sev jautājumu, – vai mēs kaut ko neesam pamanījuši? Piemēram, klasses audzinātāja vai dzīvesvietas maiņa bērnam var radīt stresu, kas ietekmē viņa spēju veikt ikdienas pienākumus, mācīties. Vecāki var neviļus minimizēt šādu dzīves notikumu, jo viņiem tas nešķīt nekas īpašs, bet bērnam tas ir svarīgi. Tādos brīžos emocionālās slodzes samazināšanai bērnam var ļaut padzīvot mājās kadu brīdi, izrunājoties, ļaujot pārēzīvot sajūtas un ieiet atpakaļ ritmā," stāsta A.Miksons.

Kā saprast bērnu vajadzības un kāpēc viņam jāļauj piedzīvot arī vilšanos?

"Pirmkārt, bērna vajadzību noteikšana sākas ar to, ka vecākiem ir jāapzinās, ko viņi var un nevar nodrošināt. Tikai nodefinējot iespējas, vecāki var ļaut bērnam izvēlēties. Piemēram, nevajag piedāvāt bērnam iet uz hokeja nodarbībām, zinot, ka nevarēsiet tās atjaunīties. Otrkārt, ja bērnam kaut ko ļaujat, vecākiem par to ir jāuzņemas atbildība. Piemēram, ja ļaujat bērnam braukt ar riteni, ir jārēķinās, ka bērns var mēģināt pārbaudīt, ko viņš spēj ar riteni paveikt, un tas ir traumu risks. Nevis sapnaini cerēt, ka braukšana būs tikai mierīga un plūdena bez nekādiem starpgadījumiem," atgādina psihoterapeuits.

Viņš papildina, ka mūsdienu sabiedrībā daudzi nevar samierināties, ka kļūdas eksistē. Taču vecākiem jāatceras, – labi vecāki jūs būsiet tikai tad, ja agrīni iemācīsieties, ka kļūdīties ir cilvēcīgi. Turklat tas ir jāmāca arī bērniem. Protī, mēs nevarām atgriezt laiku un izdzēst pateikto vai izdarīto, bet varam atzīt kļūdu un labot to.

"Bērnu emocionālā noturība nosaka to, cik lielas bēdas, bailes, dusmas un dažādas citas nepatīkamas emocijas viņš spēj izturēt. Jā, mums ikdienā ir jārada bērniem priekšpilni mirkji, ļaujot viņiem piedzīvot laimīgu bērnību, taču vienlaikus nevajag viņiem liegt dusmoties, izjust bēdas vai pieļaut kļūdu, jo tāda nav dzīve. Bērniem vajag piedzīvot visas emocijas, un vecākiem ir jāiemācā viņiem tikt galā un pastāvēt līdzās ar nepatīkamajām emocijām. Tikai tā bērni iegūst un norūda emocionālo stabilitāti," secina A.Miksons.

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**IEPĒRK
MAJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

SIA "RENEM"
iepērk
jaunlopus, liellopus,
aitas, piena telus.
Elektroniskie svari. Samaksa
skaidrā naudā vai ar pāskaitījumu.
Tālr. 29485520,
26447663
vai pa e-pastu:
siarenem@inbox.lv.

SIA "AIBI" iepērk
liellopus, jaunlopus,
jērus, zirgus.
Iepērkam arī bioloģiskos lopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 20238990.

Pērk izcirstus mežus,
3000 EUR/ha. Tālr. 28282021.

Pērk mežu ar zemi, cirsmas,
lauksaimniecības zemi.
Tālr. 26346688.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus.
BIO lopiem augstas cenas!
Iespējams avanss. Tālr. 62003939.

Pērk T-150K sniega lāpstus
(T-75, T-74). Tālr. 26374185.

"Craftwood" PĒRK MEŽA
ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no
1000-15000 EUR/ha. Samaksa
darijuma dienā. Tālr. 26360308.

Pērkam augošus kokus mežā, paši
zāģējam, izvedam. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 20219102.

Dažādi

Steidzami vēlos īrēt dzivokli.
Tālr. 29628898.

LOGI. DURVIS. Tālr. 26343039.

Spiežam, karsējam, iepakojam
ābolu sulu Kubulos.
Tālr. 27004732.

Maina skalditu malku pret
veciem motocikliem.
Tālr. 26425960.

Pievē smilti, granti, šķembas.
Remontē piebraucamos ceļus.
Ierok un savieno ūdensvadus,
kanalizāciju un elektrokabelus.
Tālr. 25685918.

Apsardzes kursi. Tālr. 26336910.

Vajadzigs mūrnieks plīts mūrēšanai.
Tālr. 25934091.

Vaduguns
Indekss
3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

Vairs neiešu pa sila sūnu taku,
Neglāstišu bērza tāsi balto.
Vien egju zaru nolieciņ man blakus,
Lai vieglāk ir, lai nejūt zemes elpu
salto. (K.Apškrūma)

Skumju un atvadu brīdi mūsu klusa
un patiesa līdzjūtība **Ludmilai**
Baltajai un tuviniekiem, viru, tēvu
un vectēvu **JURI BALTO** pāragri
pavadot mūžībā.
MMK "Medneva"

Kad dodos es prom, tad
neskumstiet jūs,
Kaut nedaudz citāds, es
tepat vien būsu...
Tie, kas dzirdēt spēj – tie
sadzīrdes
Caur trauslajām putnu
dziesmām,
Caur saldo kameņu
sanēšanu.
Tie, kas just spēj – tie sajutis
Caur silti vēja glāstu, caur
dzidru ūdens lāsi.
Tie, kas redzēt spēj – tie
saskatīs
Caur tikko plaukstošu ziedu,
Caur trauslu varaviksnes tiltu.
Kaut nedaudz citāds,
bet es tepat vien būsu... (A.Lietuviete)

Ļudiņ! Nerodam vārdus, lai
mierinātu, tas ir tik dzīli un sāpigī, bet
izsakām visdzīļāko līdzjūtību un
skumju brīdi esam kopā ar **Jums,**
viru, tēti, vectētu **JURI BALTO**
pāragri mūžībā pavadot.
Lizinski, Niedri, Leli, Cibulji,
Gunta, Konivali

Vēl gribējās pabūt šai vasarā,
Saulē, ziedos un cilvēkos labos,
Bet rīts ausa skumjās un asarās –
Spēka pietrūka jaunai dienai.

Mūsu patiesa līdzjūtība **Ludmilai**,
viru **JURI BALTO** mūžībā pavadot.
Aija, Uldis

Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt,
Viņš paliek dzīli, dzīli sīrī
Par avotu, kur mūžam spēku
smeltīs. (R.Skujiņa)

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību un
skumju brīdi esam kopā ar mūsu
kolēgi **Ludmilai un viņas ģimenei**,
viru, tēvu, vectēvu **JURI BALTO**
mūžīgā mierā pavadot.
P/A "SAN-TEX" kolektīvs

Mēs nepazūdam, tikai pārceļamies
No zemes, pēdu pēdā nostāgātās,
No liepām, ābelēm un kļaviem,
No slāpēm, izsalkuma un no sāta.
Mēs nepazūdam, tikai pārceļamies
No saviem pagalmiem uz Dieva
sētu...

Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
palidz **Ludmilai ar tuviniekiem**
pārvarēt sāpu smagumu,
JURI mūžībā pavadot.

Kaimiņi: Dimitrijevu ģimene,
A.Šumilova, I.Petrova, Vasiljevu
ģimene, A.Filipovs, A.Feldberga

Guldīt mani saules pusē,
Lai var ziedos sapņi plaukt,
Lai es varu mierīgs dusēt,
Bērzs pie kapa būs mans draugs.
(A.Straube)

Elita, mūsu klusa un patiesa
līdzjūtība **Tev un Tavai ģimenei**,
pavadot **VADIMU** kapu kalniņā.
Zaļotovu ģimenes Balvos un
Naudaskalnā

Cilvēka dzivei ir zvaigznes gājums –
Tā iemirdzas un nodziest,
Paliek klusums, neizteikti vārdi...
Izsakām visdzīļāko līdzjūtību **Elitai,**
bērniem, mazbērniem, viru, tēti,
vectētu **VADIMU GROMOVU**
pavadot mūžībā.
Zita, Anita, Mārīte, Ināra, Raivis,
Kristine ar ģimeni

Kur vārdus var rast, kas būtu
mierinājums,
Kad cilvēks zemes klēpi dusēt
steidz,
Kad negaidot ir pārrauts mūža
gājums
Un ar dievas tik daudz kam jāpateic.
Izsakām visdzīļāko līdzjūtību **Anitai**
Bukšai un tuviniekiem, uz mūžu
atvadoties no vīra, tēva, vectēva
IVARA.
Jānis, Lucija, Ina, Linards, Elita,
Marks, Vilis

Nav mīlās balss un soļu blakus,
Un rudens vējš top divkārt ass.
(K.Apškrūma)

Izsakām patiesu līdzjūtību sāpu brīdi
Anitai Bukšai un tuviniekiem,
VIRU pavadot mūžībās celā.
Līviņa, Leonīds Goršānos,
Anda, Jānis Ezermalā

Nekad no rudens mākoņiem
nav tik daudz tumšu skumju lijis.
Nekad vēl vējš zem debesīm
tik nežēlīgs un ass nav bijis. (F.Bārda)
Skumju un atvadu brīdi esam kopā
ar **Anitu Bukšu, VIRU** pavadot
mūžībās celā.
Jūlija Petrova, Nīna Smirnova ar
ģimēni

Tā aiziet mūsu mīlie,
Aiziet no ikdienas rūpēm
Mierā un klusumā prom,
Paliek vien dvēseles gaisma...
Skumju un atvadu brīdi mana klusa
līdzjūtība **Anitai Bukšai, viru IVARU**
mūžībā pavadot.
Nadežda Bondare

Es aizēju, kaut viss te ļoti patik
Un gribētos vēl ilgi, ilgi būt,
Varbūt tur brīnumu var satikt,
Ko te man dzīve neatļāva gūt.
(O.Vācietis)

Skumjājā sāpu un atvadu brīdi
patiesa līdzjūtība **Anitai, meitai**
ģimēniem, Varim un pārējiem
tuviniekiem, IVARU BUKŠU Dieva
valstībā pavadot.
Sērmukši

Lai sapnis balts viņa dvēseli aījā
Un klausīs miers saviem spārniem
sedz. (Ā.Elkste)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Anitai**
Bukšai un visiem tuviniekiem,
VOLDEMĀRU ŠAICĀNU mūžībā
pavadot.

Anita, Inta

Līdzjūtības

Par mani neraudiet,
Ar maigo vakarvēju man kādreiz
Sveicienus no tāles atsūtiet
Un dzīvi miliet tā, kā es to milēju.
(A.Sakse)

Sērojam par **IVARA BUKŠA**
pāragro aiziešanu mūžībā un
izsakām visdzīļāko līdzjūtību
dzīvesdraugam Anitai, meitām
Solveigai un Gunitai ar ģimēniem
un pārējiem tuviniekiem.

Nīkuļinu, Kravaļu un Plauču
ģimenes

Manas gaitas nostāgātas,
Mana dzīve nodzīvota;
Nu aizeju mūža dusā
Baltā smilšu kalniņā.

Mūsu līdzjūtības vārdi **Irēnai,**
Imantam ar ģimēni, miļo MĀMINU,
VECMĀMIŅU mūžībā pavadot.
Ingas, Gintas ģimenes

Ne atsaukt tevi vairs, ne panākt,
Ne atvadu vārdus tev līdzi dot,
Vien baltu sēru sveci aizdegt
Un skatīties, kā tā klusi raud.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Irēnai un**
Imantam Kuzminiem, MĀMINU,
VECMĀMIŅU mūžības celā
pavadot.
Pansionāta "Balvi" darbinieku
kolektīvs

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek
Un atmīnas kā krāsns zieds.
(J.Silazars)

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību
Imantam Kuzminam ar ģimēni,
pavadot mūžībā vecmāmiņu
AGNESI LOSEVU.
Švecovu ģimene

Māt, paver plauktās savu sūro
mūža stāstu,
Lauj, lai saspiežu un skūstu tagad
tās.
Lauj, lai es tās silti glāstu,
Kā tās mani tālā bērniābā.

Kad pa zeltaino lapu taku mūžībā
jāpavada MĀMINA, VECMĀMIŅA,
VECVECĀMIŅĀ, dalām skumju
un dvēseles sāpu smagumu ar
Irēnu, Imantu Kuzminiem un
tuviniekiem.
Inga, Dace, Evelīna, Rūta, Iveta,
Luba, Aina

Pārtrūka dzives stīga,
Apklusa vārdi un balss.
Nakts iestājās bezgalīga,
Raudāja mākonis palss.
(L.Sāgumeža-Nāgele)

Izsakām patiesu līdzjūtību un esam
kopā ar **Deiviju, VECTĒTIŅU**
mūžības celā pavadot.
Balvu Vaļsts ģimnāzijas 9.b
klasesbiedri, vecāki un audzinātājs

Mums palikuši tavi vārdi,
Mums palikusi tava sīrds
Un liekas, ka ikvienā zvaigzne
Vēl tavas acis pretī mīrdz.

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību
dēliem **Viktoram, Aleksandram ar**
ģimēni, tuviniekiem, māmiņu
VALENTĪNU HARLAMENKOVI
mūžības celā pavadot.
Ezera ielas 16.mājas
1.ieejas kaimiņi

Pateicības

Sirsniņgs paldies priesterim Guntim Brūveram, ērģelniekam
Jānim, "Vakarblāzmas" dziedātājām, "Sendi Dz" kolektīvam,
radiem, kaimiņiem, draugiem, visiem, kuri atbalstīja, izteica
līdzjūtību un bija kopā ar mums, pavadot mūsu dārgo **Vilhelmu**
Korklovu Dieva valstībā.

PIEDERĪGIE

Izsakām vissirsniņāko pateicību Balvu katoļu draudzes
prāvestam Guntim Brūveram, dziedātājām Jānim, Aijai, psalmu
dziedātājām Marutai, Marijai, Inesei, Inārai P., Inārai K., Gallu
ģimenei, apbedišanas biroja "Ritums", kafejnīcas "Sauļuks",
Stacijas pamatskolas kolektīviem, radiem, draugiem, kaimiņiem,
klasesbiedriem, darba kolēģiem, visiem, kuri bija ar mums kopā šajā grūtajā
brīdi, **Raimondu Kozlovsu** pavadot mūžības celā.

PIEDERĪGIE

REDAKTORS E.GABRANOVS - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOĀKA - T. 26707934;
Z.LOGINA - T. 29203754; I.ZINKOVSKA - T. 28319682;
M.SPRUDZĀNE - T. 27832538; I.TUŠINSKA - T. 27145837;
A.LOĀMELIS - T. 26665086. KOREKTORE S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZINA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVS - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
R.KACĒNS
Iespēsts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 2450

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspogu